

Talouspulssi 2026

Yrityskenttä kaipaa rohkeutta

Raportin asiantuntijat

Tiina Helenius
pääekonomisti,
Elo

Mauri Kotamäki,
pääekonomisti,
Finnvera

Jari Seppä
toimitusjohtaja,
Taloushallintoliitto

Juhani Mönkkönen
toimitusjohtaja,
Visma Solutions

Janne Lyytikäinen
liiketoiminta-alueen
johtaja,
Visma Solutions

Riku Tarkiainen
tietoturva- ja
tietosuojajohtaja
Visma Solutions

Sirpa Turunen
tuotejohtaja
(Netvisor Palkat),
Visma Solutions

Sampsa Wulff
kasvuohjelmajohtaja,
Visma Solutions

Sisällys

1	Alkusanat	3
2	Yritystalouden nykytila ja näkymät: Suomi pysyy pystyssä, mutta kasvu ei kannata kaikkia	4
3	Toimialakohtainen analyysi: Yksi talous, monta todellisuutta	13
4	Taloushallinnon teknologiamurros: Automaatio ja reaaliaikainen tieto muuttavat talouden johtamista	19
5	Kiristytävä regulaatio: Talouden ammattilaisten laajeneva rooli	24
6	Yhteenveto	28
7	Metodologia	29

Tämä raportti perustuu Netvisorin asiakasyritysten liikevaihto-, palkka- ja maksuliikennedataan vuosilta 2024–2025. Numeerista analyysia täydentävät asiantuntijahaastattelut, jotka auttavat tulkitsemaan datassa näkyviä ilmiöitä ja ymmärtämään näkymiä vuoteen 2026.

1 Alkusanat

Monet suomalaisyritykset ovat vaikeassa tilanteessa. Kuluttajien heikentynyt ostovoima ja usko omaan talouteen kurittavat erityisesti pieniä yrityksiä. Suuremmat yritykset ovat pystyneet säilyttämään asemansa keskimäärin pienempiä paremmin, mutta myös niiden kehitys on ollut vaikeaa. Kasvun käynnistymistä on odotettu pitkään.

Luet nyt raporttia, jonka avulla pyrimme osaltamme auttamaan Suomen takaisin kasvun tielle. Tämä uusi yritystalouden barometri yhdistää Netvisorin tuoreen anonymisoidun asiakasdatan sekä asiantuntijoiden näkemykset. Uskomme, että tieto lisää ymmärrystä, joka puolestaan lisää oikeansuuntaisia päätöksiä. Ja tietoa meillä Netvisorin asiakasdatan kautta todella on. Haluamme tässä raportissa julkistaa siitä lähes 20 000 yritystä käsittävän otoksen täydennettynä talouden ammattilaisten näkemyksillä, jotta meillä kaikilla olisi ajantasaista tietoa siitä, miten suomalaisyrityksillä eri toimialoilla, kokoluokissa ja alueilla menee.

Raportti perustuu Netvisorin dataan yritysten liikevaihdosta sekä osto-, myynti- ja palkkatapahtumien kehityksestä. Dataa täydentävät monipuoliset asiantuntijahaastattelut. Tavoitteenamme on tarjota ajantasaista tilannekuvaa ja tunnistaa ilmiöitä, jotka auttavat yrityksiä ja päätöksentekijöitä hahmottamaan toimintaympäristön muutoksia.

Raportissa nousee toistuvasti esiin se, että erot yritysten välillä kasvavat. Yhteenlaskettuna yritysten liikevaihto on kasvanut hieman, mutta tyypillisen yrityksen kehitys on ollut lähes nollassa. Myyntitapahtumien määrän lasku kertoo, että kauppaa on syntynyt aiempaa harvemmin.

Yrityksistä erottuvat voittajat ja häviäjät. Eroja näkyy toimialojen, yrityskokojen, alueiden ja liiketoimintamallien välillä. Suuremmat yritykset ovat keskimäärin pystyneet säilyttämään ennustettavuutta paremmin, kun taas mikro- ja pienyrityksissä kysynnän heikkeneminen näkyy nopeammin.

Kehitys eriytyy ja hajonta kasvaa myös toimialojen sisällä: saman otsikon alla voi olla yrityksiä, joilla menee hyvin, ja yrityksiä, jotka joutuvat sopeuttamaan. Alueellisesti Suomi kehittyy eri tahtiin: osa alueista hyötyy rakenteellisista vahvuuksista, investoinneista tai matkailusta, kun taas toisilla taloudellinen aktiivisuus heikkenee selvästi.

Tässä tilanteessa on helppo jäädä odottamaan selkeämpiä signaaleja. Tekemissämme asiantuntijahaastatteluissa nousi kuitenkin vahvasti esiin toinenkin näkökulma: muutokset luovat aina pelipaikkoja. Tekoäly ja automaatio ovat tästä hyvä esimerkki. Ne voivat

viedä työtä ja muuttaa toimialoja pysyvästi, mutta myös avata uusia kasvun mahdollisuuksia. Olennaista on tunnistaa, mitkä oman liiketoiminnan alueet ovat vaarassa, ja missä syntyy uutta kysyntää.

Erityisen tärkeää on nähdä myös epäsuorat vaikutukset: yrityksellä voi nyt mennä hyvin, mutta sen asiakaskunnassa saattaa olla toimijoita, joiden liiketoiminta on suuressa myllerryksessä. Tämän heijastumista omiin lukuihin on osattava ennakoida.

Tämän raportin tarkoitus ei ole tehdä suoraviivaisia johtopäätöksiä yksittäisten lukujen perusteella, vaan auttaa lukijaa ymmärtämään talouden liikesuuntia ja havaitsemaan muutoksia ajoissa. Emme väitä tulkitsemme laajoja makrotaloudellisia tai poliittisia ilmiöitä paremmin kuin niiden asiantuntijat. Mutta Netvisorin datan kautta meillä on poikkeuksellinen näkymä suomalaisten yritysten arkeen reaaliajassa. Näemme ikään kuin yrityskentän pulssin. Haluamme tuoda tämän tiedon laajemmin saataville: missä aktiivisuus kasvaa, missä se hiipuu, ja miten erot rakentuvat eri toimialoilta, alueilla ja eri kokoisissa yrityksissä.

Lopulta kysymys on muutoskyvystä ja resilienssistä. Organisaatioiden on rakennettava henkilöriippumattomia prosesseja, pidettävä kriittiset ydintoiminnot omassa kontrollissa ja perustettava päätöksensä luotettavaan, vertailukelpoiseen tietoon. Tämä raportti tarjoaa siihen yhden työkalun: tilannekuvan ja signaalit, joiden avulla voi valita, jääkö odottamaan vai ottaako muutoksesta irti sen, mitä on otettavissa.

Juhani Mönkkönen,
toimitusjohtaja,
Visma Solutions

2 Yritystalouden nykytila ja näkymät: Suomi pysyy pystyssä, mutta kasvu ei kanna kaikkia

Suomen talouden kokonaiskuva on vuonna 2026 samanaikaisesti vakaa ja epätasapainoinen. Netvisorista kerättyyn anonymisoituun osto- ja myyntitapahtumadataan ja yritysten liikevaihtoon perustuva tarkastelu sekä asiantuntijoiden näkemykset osoittavat, että talous ei ole selvässä taantumassa, muttei vahvassa kasvussakaan. Lisäksi yritysten välillä näkyy yhä selvempiä eroja: voittajat ja häviäjät erottuvat niin toimialojen, yritysten koon, alueiden kuin liiketoimintamallienkin mukaan.

Tarkasteltujen lähes 20 000 yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vuosien 2024–2025 välillä maltillisesti, mutta tyypillisen yrityksen eli mediaaniyrityksen kasvu jäi lähes nolnaan. Tämä viittaa siihen, että taloudellinen hyöty keskittyy yhä harvemmille toimijoille. Talous kokonaisuutena pysyy liikkeessä, mutta valtaosa yrityksistä junnaa paikallaan tai jopa supistuu hieman. Myyntitapahtumien kokonaismäärä on laskenut, eli yritysten tuotteet ja palvelut liikkuvat aiempaa hitaammin.

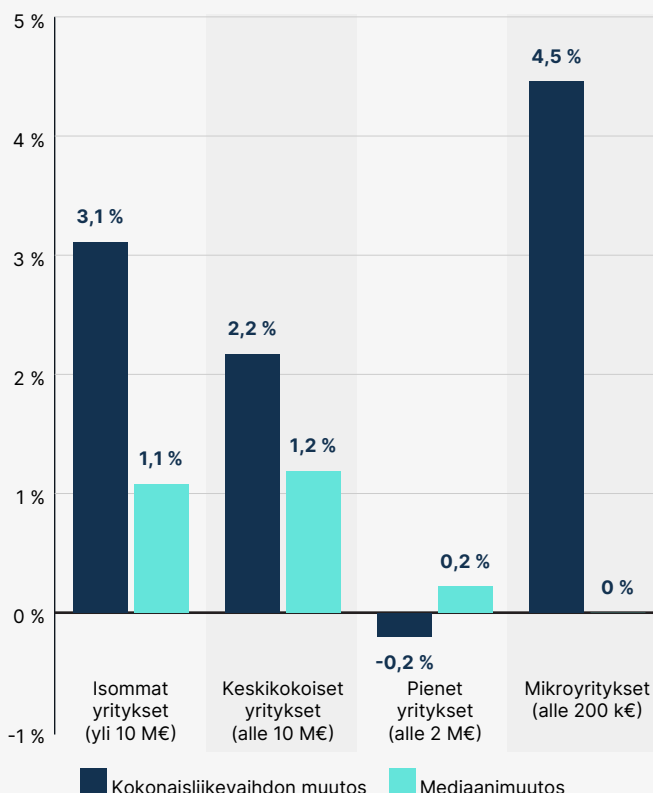
Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2025 hakeutui konkurssiin eniten yrityksiä sitten vuoden 1996. Vuodesta 2024 konkurssihakemusten määrä kasvoi 12 prosentilla.

Suomen yrityskehitys on tällä hetkellä kaksijakoinen: isot yritykset ja digitaaliset palvelualat pärjäävät, mutta pienet yritykset perinteisillä toimialoilla kamppailevat laskevan kysynnän ja heikkenevän liiketoimintavolyymien kanssa.

Myös alueellisesti Suomen talous kehittyy eri tahtiin. Osa alueista hyötyy investoinneista, matkailusta tai keskittyneestä elinkeinorakenteesta, kun taas toisilla alueilla taloudellinen aktiivisuus on selvästi heikompaa. Useilla alueilla myyntitapahtumien määrä on laskenut, mutta ostotapahtumien määrä on pysynyt suhteellisen vakaana. Tämä viittaa siihen, että yritykset hoitavat olemassa olevia velvoitteitaan, mutta uusien kauppajen syntyminen on hidastunut.

Taloushallinnolle tämä tarkoittaa suurempaa vastuuta ennakkoinnissa ja johdon päätösten tukemisessa: heikot signaalit on tunnistettava ennen kuin ongelmat realisoituvat maksuvaikeuksina.

Liikevaihdon muutos yrityskoon mukaan 2024–2025

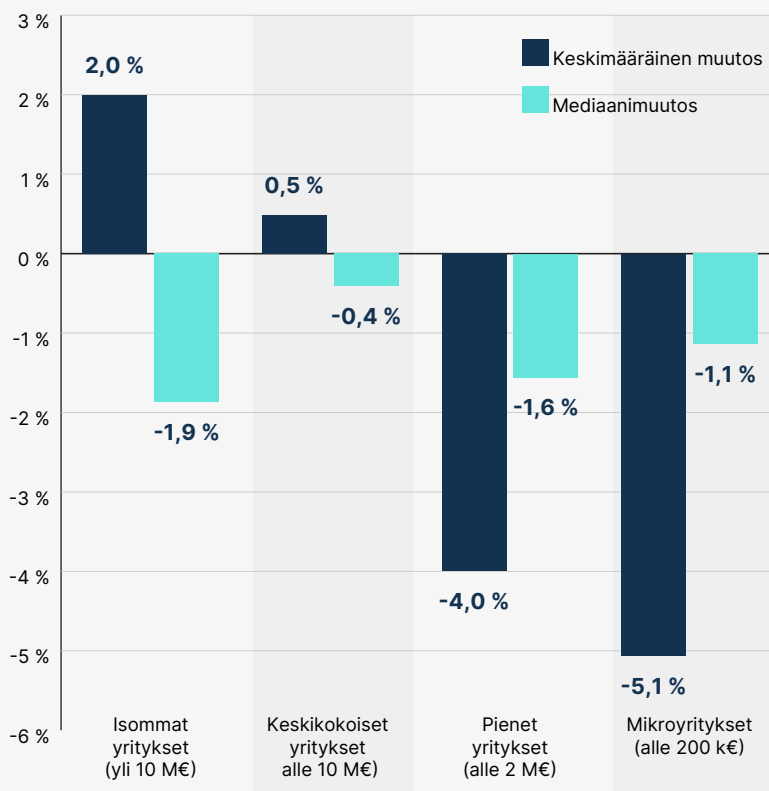

- Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto on kasvanut 2,2 %.
- Tämä maalausta kuvaa yleisestä, vaikkakin maltillisesta kasvusta etenkin, jos inflaatio otetaan huomioon.
- Tyypillisen yrityksen kokemusta tarkasteltaessa kuva on kuitenkin heikompaa. Liikevaihdon mediaanimuutos on vain +0,2 prosenttia.
- Yritysten talouskehitys on siis hyvin tasaista, eikä suurta kasvua tai laskua ole nähtävissä.

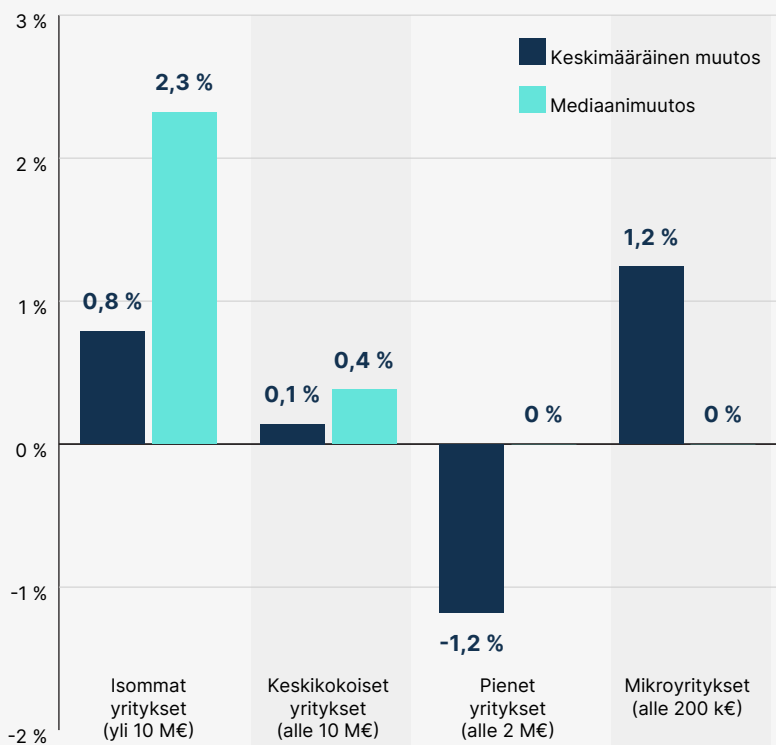
Mikro- ja pienyrityksissä myyntitapahtumat ovat vähentyneet merkittävästi, mikä kertoo heikentyneestä kysynnästä ja toiminnan hidastumisesta. Isommissa yrityksissä kehitys on vakaampaa. Niiden toiminta on hitaasta kasvusta huolimatta ennustettavampaa ja resurssien kuormitus tasaisempaa. Suuremmilla yrityksillä on enemmän mahdollisuuksia tehdä investointeja, teknologian käyttöönottoa ja pitkän aikavälin suunnittelua.

Toisaalta isommistakin yrityksistä vain osa on onnistunut lisäämään myyntitapahtumien määrää. Tämä viittaa markkinan keskittymiseen ja siihen, että aktiivisuus siirtyy harvoille voittajille.

Myyntitapahtumien muutos yrityskoon mukaan 2024–2025

Palkkalaskelmien määrän muutos yrityskoon mukaan 2024–2025

Palkkalaskelmien kokonaismäärä on kääntynyt laskuun (-0,15 %), mutta isomat yritykset ovat selkeä valopilkku myös työllisyyden osalta. Ne ovat tyypillisesti pystyneet kasvattamaan henkilöstömääräänsä tai työn tekemisen volyymia. Tämä kertoo suuryritysten paremmasta suhdannekestävyydestä.

Pienet yritykset ovat sen sijaan joutuneet vähentämään työntekijöidensä määrää tai palkka-aktiivisuuttaan. Vaikka tyypillisen mikroyrityksen kohdalla palkkalaskelmien kokonaismäärä on vielä plussalla, henkilöstömäärä on pysynyt täysin ennallaan (0,00 %). Kasvu selittyy todennäköisesti pienellä määrällä nopeasti kasvavia pienyrityksiä.

Yrityskoko korostuu

Yrityksen koko korreloi selvästi liikevaihdon kehityksen kanssa: suuremmat yritykset ovat keskimäärin pystyneet kasvattamaan liikevaihtoaan ja säilyttämään henkilöstönsä paremmin, kun taas pienet ja mikroyritykset joutuvat ponnistelemaan pitääkseen nenänsä pinnalla. Mikroyritysten liikevaihdon mediaanimuutos on nollassa, kun taas isompaan päin mennessä se kasvaa.

Kuluttajien ostovoima nakertaa pienten yritysten kysyntää

Polarisaatio pienten ja isojen yritysten välillä johtuneen useista samanaikaisista ja osin päällekkäisistä ilmiöistä.

Mitä pienempi yritys, sitä todennäköisemmin sen liike-toiminta nojaa kotimaiseen kysyntään. Suomessa kuluttajien ostovoima on heikentynyt ja kulutuskäyttäytyminen on ollut viime vuosina hyvin varovaista. Tämä on iskenyt erityisesti pieniin palveluyrityksiin, jotka ovat suoraan riippuvaisia yksityisestä kulutuksesta. Mikroyritykset palvelevat usein joko suoraan kuluttajia tai kotimaista, kuluttajavetoista teollisuutta, kuten rakentamista.

Vientiä harjoittavat yritykset sen sijaan ovat keskimäärin suurempia ja elävät enemmän eurooppalaisen ja globaalin talouden kehityksestä, jotka ovat viime vuosina olleet Suomea vahvemmassa vedossa. Myös näitä yrityksiä palveleva alihankintateollisuus on usein mikroyrityksiä suurempaa, esimerkiksi konepajoja ja kunnossapitokumppaneita.

Mikroyritysten toimintaan on voinut osaltaan vaikuttaa myös paljon julkisessa keskustelussa esillä ollut YEL-uudistus. On mahdollista, että uudistuksen vaikutukset näkyvät mikroyritysten taloudellisessa käyttäytymisessä ja toiminnan volyyymeissa.

”Vaikka yksityinen kulutus ei olekaan lähtenyt kasvuun, säästämisaste on noussut, eli ihmisille on karttunut säästöjä. Uskon, että säästöjä aletaan purkaa jossakin vaiheessa. Toivoisin, että kaiken kokoiset yritykset pohtisivat vakavasti omaa kasvustrategiaansa ja sitä, missä omalle yritykselle olisi tarjolla mahdollisuuksia.”

– Mauri Kotamäki, pääekonomisti, Finnvera

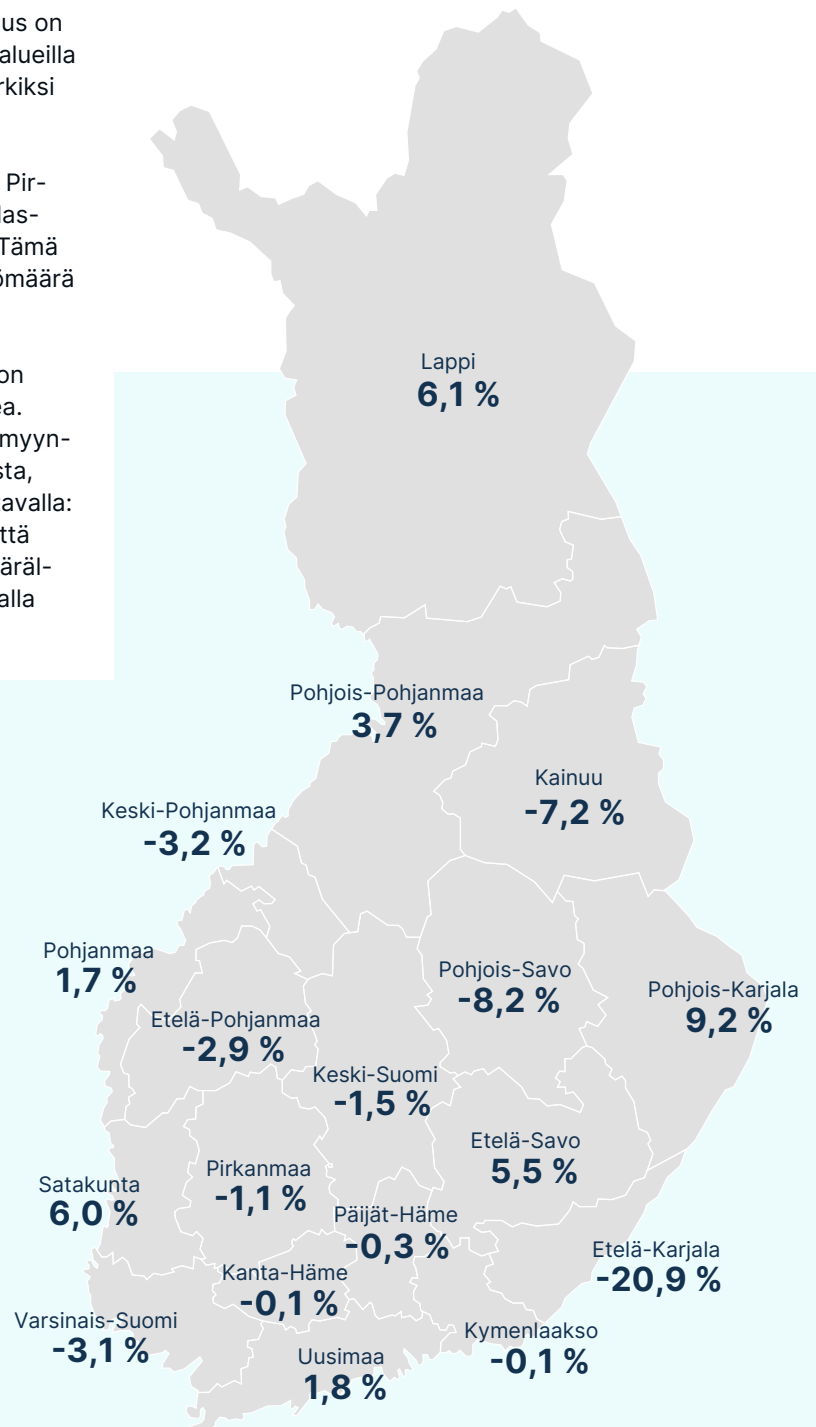
Alueelliset erot suuria

Myyntitapahtumien määrän perusteella Suomen talouskehitys on alueellisesti vahvasti eriytynyt. Yritystoiminnan kehitys sekä yritysten määrä ja jakautuminen eri toimialoille ja kokoluokkiin vaihtelevat merkittävästi eri puolilla maata. Talouskehitystä ei siksi voida kuvata yhtenäisenä kansallisena ilmiönä.

Alueellinen kehitys on selvästi eriytynyttä: osa maakunnista kasvaa, kun taas toiset ovat selkeissä vaikeuksissa. Tyypillisen yrityksen myyntiaktiivisuus on kuitenkin laskenut laajasti. Myös suurilla talousalueilla nähdään hidastumisen merkkejä, vaikka esimerkiksi IT-ala toimiikin kasvun moottorina.

Suurimmissa talouskeskuksissa Uudellamaalla, Pirkanmaalla ja Varsinais-Suomessa myös palkkalaskelmien mediaanimuutos on pysynyt nollassa. Tämä tarkoittaa, että valtaosassa yrityksiä henkilöstömäärä on pysynyt samana kuin edellisvuonna.

Tyypillisen yrityksen liiketoiminnan aktiivisuus on kuitenkin laskenut suurimmassa osassa Suomea. Laajoilla alueilla, myös suurissa kaupungeissa, myyntitapahtumien määrät ovat laskussa. Osa alueista, esimerkiksi Uusimaa, onkin pärjännyt kahdella tavalla: sekä pienentämällä ostotapahtumien määrää että kasvattamalla myyntitapahtumia. Myös väkimäärältään suurissa Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla myyntitapahtumien määrät ovat laskeneet.

**Myyntitapahtumien
keskimääräinen muutos
maakunnittain 2024–2025**

Lappi porskuttaa, moni alue vaikeuksissa

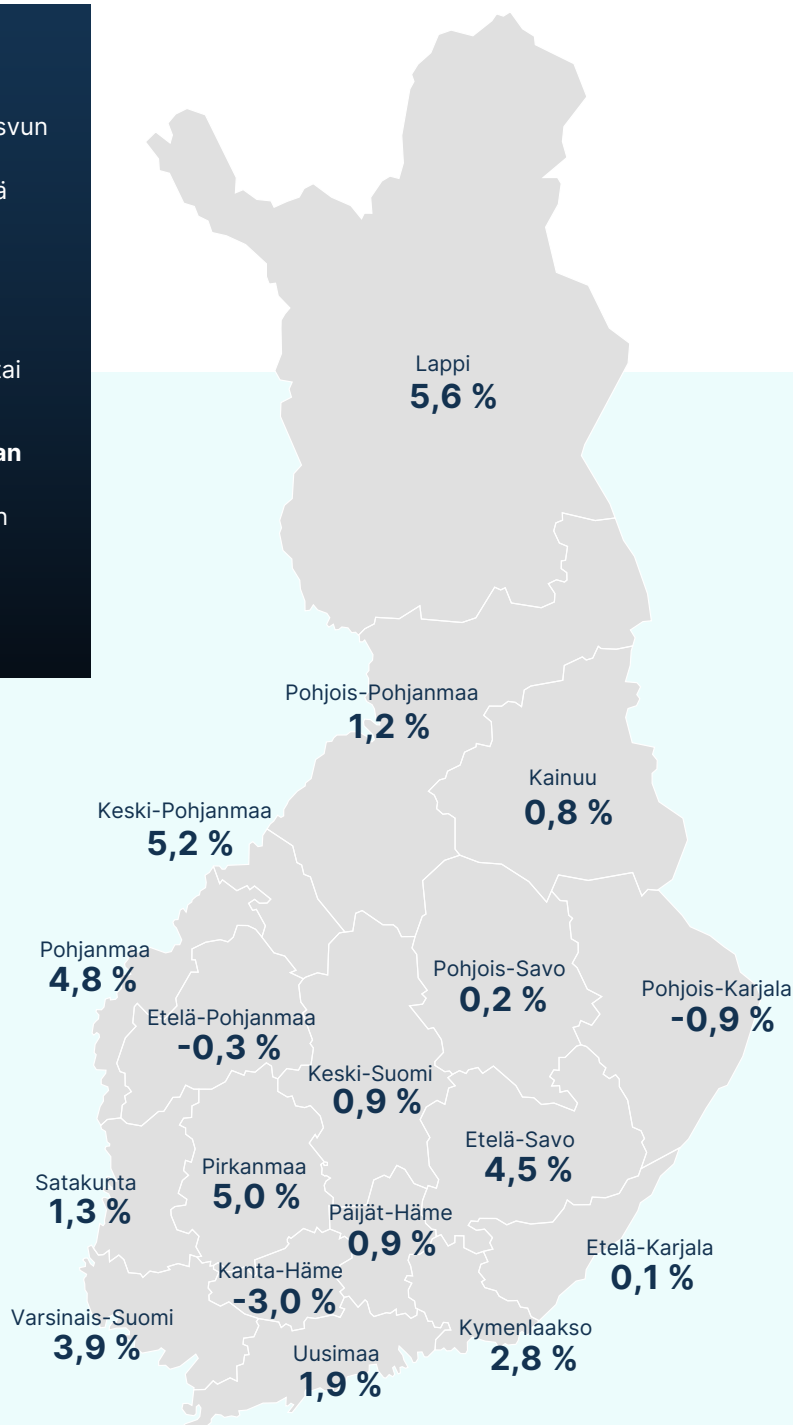
Kasvukeskusten ulkopuolella erityisen kovaa kasvu on Lapissa. Siellä yksi kasvun merkittävimmistä ajureista on matkailu. Ulkomaalaisilta turisteilta Lapissa saatava taloudellinen tulo voidaan rinnastaa vientituloihin. Palkkalaskelmien määrästä (mediaanikasvu +3,16 %) nähdään, että liikevaihdon lisäksi lappilaiset yritykset ovat onnistuneet kasvattamaan henkilöstömääräänsä.

Kanta-Häme, Pohjois-Karjala ja Etelä-Pohjanmaa ovat suurimmissa vaikeuksissa. Näillä alueilla sekä yritysten yhteenlaskettu liikevaihto että tyypillisen yrityksen liikevaihto ovat laskeneet. Etelä-Karjala, Päijät-Häme ja Kymenlaakso ovat myös haastavassa tilanteessa. Vaikka niiden kokonaisliikevaihto on pysynyt paikoillaan tai jopa kasvanut, on tyypillisen yrityksen tilanne heikko.

Lappi (+5,6 %), Keski-Pohjanmaa (+5,2 %) ja Pirkanmaa (+5,0 %) näyttävät olevan talouskasvun vetureita liikevaihdon kasvulla mitattuna. Erityisesti Lapin yritysten kasvu on vahvaa sekä kokonaisuutena että mediaaniyrityksen tasolla.

Kanta-Hämeessä yritysten liikevaihdon lasku on suurinta (**-3,0 %**). Myös **Etelä- ja Pohjois-Karjalassa (+0,1 % ja -0,9 %)** sekä **Etelä-Pohjanmaalla (-0,3 %)** kehitys on negatiivista tai heikkoa.

Suomen suurimman talousalueen eli **Uudenmaan** yritykset kasvavat (**+1,9 %**) hieman maan keskiarvon alapuolella, mutta mediaaniyrityksen kasvu (+0,5 %) on suurempaa kuin Suomessa keskimäärin.

Kokonaisliikevaihdon muutos
maakunnittain 2024–2025

Pienimmät mikroyritykset (0–4 työntekijää) polkevat paikallaan tai ovat laskusuunnassa lähes koko maassa. Osin siksi monilla pienemmillä paikkakunnilla ja alueilla, joilla yrityskanta koostuu pääosin mikroyrityksistä, data osoittaa selkeämpää myyntitapahtumien määrän laskua ja suurempaa vaihtelua.

Näillä alueilla yritystoiminta nojaa usein kotimaiseen kysyntään ja paikallisiin asiakkuuksiin, mikä tekee talouskehityksestä herkemman kuluttajien ostovoiman muutoksille. Kysynnän heikkeneminen näkyy nopeammin ja voimakkaammin pienissä yrityksissä ja paikallisissa markkinoissa.

Eri kokoisten yritysten kasvu vaihtelee voimakkaasti alueen mukaan. Alueilla, joilla yrityskanta painottuu suurempiin pk-yrityksiin, myyntitapahtumien määrän kehitys on ollut keskimäärin vakaampaa kuin alueilla, joilla mikroyritysten osuus on korkea.

Uudellamaalla ja Pirkanmaalla keskikokoiset ja isommat yritykset johtavat liikevaihdon kehitystä, kun taas Lapissa liikevaihdon kasvu on laajempaa ja pienempien yritysten vetämää. Tämä viittaa siihen, että alueellinen talouskehitys ei ole pelkästään maantieteellinen kysymys, vaan kytkeytyy vahvasti yritysrakenteeseen ja siihen, millaisilla markkinoilla yritykset toimivat.

Kasvun veturit ovat eri kokoisia eri puolilla Suomea

Uudellamaalla kasvu on vahvinta keskikokoisissa (10–249 työntekijää) **yrityksissä**, joiden mediaanikasvu vaihtelee 1,9 ja 4,2 prosentin välillä. Pienimmät yritykset ovat sen sijaan vaikeuksissa.

Pirkanmaalla kasvu on tasaisempaa, mutta parhaiten pärjäävät keskikokoiset ja isommat yritykset. Yli 100 henkilöä työllistävien yritysten mediaanikasvu on vahvaa, 4,1 %.

Lapissa kasvu on poikkeuksellisen vahvaa lähes kaikissa kokoluokissa. Erityisesti 10–19 työntekijän yritykset (+6,7 %) ja 5–9 työntekijän yritykset (+6,3 %) ovat kovassa vauhdissa.

Pohjanmaalla tilanne on päinvastainen: pienet ja keskiuuret yritykset ovat vaikeuksissa, mutta yli 20 työntekijän yritykset näyttävät selvää kasvua (+5,9 % - +6,6 %).

”Keskipitkällä aikavälillä tekoäly kehittyy niin, että pienilläkin yrityksillä on käytössään AI-talousjohtaja, joka tarjoaa yrityksen johdolle kullannarvoista tietoa ja teräviä huomioita yrityksen tilanteesta. Tällainen asiantuntemus on tähän asti ollut käytännössä vain suuryritysten luksusta, mutta tekoälyn avulla se tulee kaikkien saataville.”

– Juhani Mönkkönen, toimitusjohtaja, Visma Solutions

”Oikeastaan nyt on hyvä aika tehdä investointeja. Työmarkkinoilla on reserviä, korko- ja inflaatiotilanne on vakaa ja kasvu on alkamassa. Kun talouskasvu alkaa toden teolla, osaajia on vaikeampi saada ja toimitilojen hinnat lähtevät nousuun. Jos mitenkään pystyy ennakoimaan ja ottamaan etumatkaa muihin, nyt olisi sille hyvä hetki.”

– Mauri Kotamäki, pääekonomisti, Finnvera

”Taloushallinnon arvo ei synny enää siitä, että mennyt raportoidaan oikein, vaan siitä, että yrityksellä on kyky nähdä tilanteensa ajoissa ja tehdä parempia päätöksiä. Kun kasvu on hidasta ja marginaalit kapeita, pienilläkin poikkeamilla voi olla iso vaikutus. Siksi taloushallinnon järjestelmien ja datan pitää tukea arjen johtamista – ei vain tilinpäätöstä.”

– Janne Lyytikäinen, liiketoiminta-alueen johtaja, Visma Solutions

Herkkä tilanne korostaa tiedon merkitystä

Palkkalaskelmien sekä osto- ja myyntitapahtumien määrän kehitys osoittaa, että yritykset suhtautuvat tulevaan varovaisesti. Työllisyys ei ole romahtanut, mutta kasvu on käytännössä pysähtynyt. Yritykset pyrkivät pitämään kiinni olemassa olevasta kapasiteetista, mutta uusia panostuksia tehdään harkiten.

Reaaliaikaisen tiedon merkitys kasvaa. Kun liikevaihdon muutokset ovat pieniä ja voittomarginaalit kapeita, pienilläkin poikkeamilla voi olla suuri vaikutus. Vuonna 2026 taloushallinnon tehtävä ei ole vain raportoida mennyttä, vaan auttaa yrityksiä navigoimaan epävarmassa ympäristössä oikeaan suuntaan ajoissa.

Käänne vaatii ennakointikykyä

Suomen talous ei näytä olevan matkalla kohti äkillistä romahdusta, mutta myöskään laaja-alaisen kasvun edellytyksiä ei ole näkyvissä. Kehitys jatkuu epätasaisena, ja yritysten väliset erot kasvavat edelleen.

Menestyminen vuonna 2026 edellyttää kykyä sopeutua, ennakoida ja tehdä päätöksiä ajantasaisen datan pohjalta.

Netvisorin data ei viittaa alueellisten erojen nopeaan kaventumiseen. Päinvastoin erot alueiden välillä näyttävät säilyvän entisellään tai jopa syvenevän, kun talouden mahdollinen elpyminen etenee eri tahtiin. Osa alueista hyötyy yritystoiminnan rakenteellisista vahvuuksista ja kysynnän elpymisestä aikaisemmin, kun taas toiset alueet jäävät pidempään heikomman kehityksen vaiheeseen.

Johda älykkäästi, valitse Netvisor

Netvisorin avulla pidät yrityksesi talouden hallussa. Älykkäät raportit, selkeä budjetointi ja kassavirtojen ennustaminen auttavat sinua johtamaan aidolla tunnusluvulla.

Ole käyttäjä

Valitse esittely

”Jokaisen yrityksen olisi tärkeää tehdä skenaariotyötä. On hyvä pohtia etukäteen, miten toimitaan, jos liiketoimintaa kohtaa iso shokki, tai toisaalta nopea kysyntää kasvattava käänne. Miten tällöin reagoidaan ja skaalataan toimintaa nopeasti? On myös syytä varmistaa, ettei yrityksen myynti, alihankinta tai tuotanto lepää vain yhden markkinan varassa.”

– Mauri Kotamäki, pääekonomisti, Finnvera

PUHEENVUORO:

Kun varovaisuus ohjaa taloutta

"Taselama tarkoittaa taloustilannetta, jossa yritykset ja kotitaloudet keskittyvät ensisijaisesti velkojen vähentämiseen ja taseidensa vahvistamiseen. Yritykset eivät siis investoi, kuluta tai ota uutta velkaa, vaikka korot olisivat matalat.

Suomen taloudessa näkyy tällä hetkellä taselaman piirteitä. Velkaa lyhennetään, riskejä vältetään ja päätöksiä lykätään, vaikka rahoituksen saatavuus on helpottunut ja korkoympäristö tasaantunut.

Taselamalle on tyypillistä, että talouden toimijat käyttäytyvät omasta näkökulmastaan rationaalisesti, mutta kokonaisuuden kannalta seurauksena on hidas kasvu. Vaikka yksittäisellä yrityksellä tai kotitaloudella menisi kohtuullisesti, yleinen varovaisuus hillitsee kysyntää, investointeja ja työllisyyden kasvua.

Tällaisessa tilanteessa talouden elpyminen ei synny itsestään tai nopeasti. Kasvun esteenä ei ole niinkään rahan puute, vaan haluttomuus sitoutua riskeihin. Tämä näkyy erityisesti investointipäätöksissä: hankkeita ei peruta, mutta niitä siirretään eteenpäin. Yritykset odottavat selkeämpiä signaaleja ennen kuin tekevät isoja liikkeitä.

Taselaman oloissa korostuu taloushallinnon ja talousjohtamisen rooli. Kun kasvu on hidasta ja marginaalit kapeita, pienilläkin päätöksillä ja ajoituksella on suuri merkitys. Reaaliaikainen tieto, kassavirran hallinta ja ennakointi nousevat ratkaisevaan asemaan. Ne yritykset, jotka pystyvät yhdistämään varovaisuuden hallittuun riskinottoon, ovat parhaassa asemassa, kun kasvu lopulta käynnistyy."

Tiina Helenius,
pääekonomisti, Elo

Kasvua ei synny varovaisuudesta

Suomalaisyritysten tilanne on juuri nyt haasteellinen ja syitä siihen etsitään usein liian yksipuolisesti. Monen katse kohdistuu makrotalouteen, korkoihin, inflaatioon ja geopolitiittiseen epävarmuuteen. Tämä on kuitenkin vain osa totuutta. Ongelmia piilee myös yritysten omissa valinnoissa: varovaisuudessa, investointihaluttomuudessa ja lyhytnäköisessä taloudenpidossa.

Yrityskentällä keskustellaan paljon siitä, mitä valtiovallan pitäisi tehdä, jotta talous saataisiin nousuun, mutta vähemmän siitä, mitä yritykset itse voisivat tehdä toisin. Minun mielestäni liian moni pelaa varman päälle tilanteessa, jossa kaivattaisiin rohkeutta”, toteaa **Janne Lyytikäinen**, Visma Solutionsin liiketoiminta-alueen johtaja.

Yksi esimerkki tästä on Lyytikäisen mukaan osingonjako. Viime vuosina suomalaisyritykset ovat maksaneet osinkoja aggressiivisesti. Se on kuitenkin tyhjentänyt yritysten omaa pääomaa ja heikentänyt niiden kykyä tehdä investointeja. Samanaikaisesti moni kasvuyhtiö on myyty ulkomaille, jolloin myös osingot ja konserniavustukset valuvat Suomen rajojen ulkopuolelle. Lyhyellä aikavälillä omistajat hyötyvät, mutta pitkällä aikavälillä koko talous köyhtyy.

”Vuosi 2025 oli kaksijakoinen: keväällä nähtiin orastavia merkkejä talouskasvusta, mutta ne eivät kantaneet koko vuotta. Tällä hetkellä talous onkin poikkeuksellisen tasapaksussa tilassa, eikä selkeitä merkkejä käänteestä ole näkyvissä. Ennusteet lupaavat maltillista kasvua, mutta sen toteutuminen vaatii enemmän kuin odottavaa asennetta. Kysymys on siitä, uskalletaanko hakea kasvua vai jäädäänkö himmailemaan.”

Suomen talous hyötyy yrityksistä lähinnä silloin, kun ne työllistävät ja maksavat veroja Suomeen. Silti harva yritys Lyytikäisen mukaan aidosti pohtii, mitä voisi tehdä toisin kasvaakseen markkinaa nopeammin.

”Kasvua haetaan tällä hetkellä pääosin hinnankorotuksilla, ei luomalla uutta arvoa. Kevään tilinpäätösten yhteydessä olisi esimerkiksi oiva mahdollisuus aktivoida taseeseen tuotekehitysinvestointeja, mikä tukisi innovaatioita. Tällä hetkellä tulevaisuuteen investoidaan liian vähän. Yritykset pelaavat lyhyttä peliä.”

Vaikka Lyytikäinen puhuu suoraan, hän varoo syyttelemästä ketään: jokaisella yrityksellä on omat intressinsä ja tavoitteensa. Hän näkee myös, että taloushallinto on keskellä murrosta, joka voi joko vahvistaa tai heikentää yritysten kykyä selviytyä. Ohjelmistojen ja automaation rooli kasvaa nopeasti, ja ne siirtyvät yhä enemmän pelkästä raportoinnista yrityksen arjen johtamisen tueksi.

Lyytikäisen arvion mukaan vuosi 2026 tulee olemaan teknologiakokeilujen aikaa: nähdään pilotteja, onnistumisia ja myös epäonnistumisia, joista osa jää historiaan ja osa muodostaa uuden normaalin. Lopulta kysymys palautuu rohkeuteen.

”Rohkeuteen kannattaa investoida silloinkin, kun tulevaisuus tuntuu epävarmalta. Makrotalous luo paineita, mutta se ei vapauta yrityksiä vastuusta. Suomalaisyritysten suurin haaste ei ole epävarmuus, vaan se, että epävarmuuden keskellä valitaan liian usein paikallaan pysyminen. Kasvu vaatii uskallusta – ja juuri siitä ratkaisu lopulta löytyy.”

3 Toimialakohtainen analyysi:

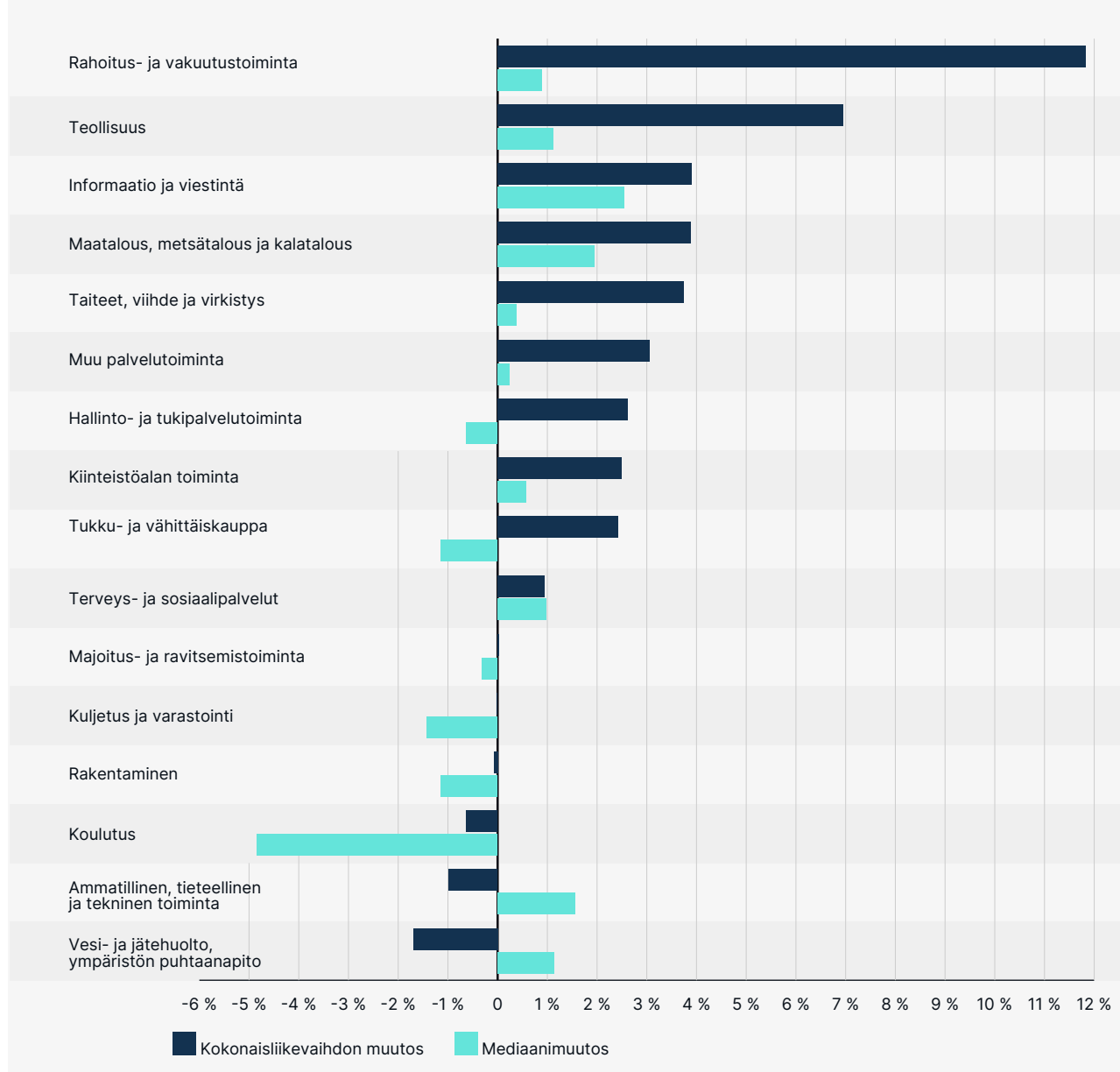
Yksi talous, monta todellisuutta

Suomen talouden kehitys ei jakaudu ainoastaan yrityskoon tai alueiden mukaan. Myös erot toimialojen välillä ovat kasvaneet merkittävästi. Netvisorin osto- ja myyntitapahtumia koskeva aineisto osoittaa, että vuonna 2026 yritysten taloudellinen kehitys riippuu yhä vahvemmin siitä, millä toimialalla ne toimivat ja millaiseen kysyntään ne vastaavat.

Toimialakohtainen analyysi tuo näkyviin rakenteellisia eroja, joita yleinen talouskeskustelu ei aina tavoita. Osa toimialoista hyötyy kansainvälisestä kysynnästä, investoinneista ja pitkäjänteisistä asiakassuhteista, kun taas toiset ovat selvästi herkempiä kotimaisen kulutuksen ja ostovoiman muutoksille.

Liikevaihdon kasvun perusteella informaatioteknologia (IT) ja asiantuntijapalvelut vetävät, ja teollisuuden suuret toimijat kasvavat. Samanaikaisesti perinteiset talouden kivijalat, kuten rakentaminen, kauppa ja kuljetus ovat lievässä laskussa. Samansuuntaista viestiä kertoo myynti- ja ostotapahtumien määrän kehitys.

Liikevaihdon muutos toimialoittain 2024–2025

Rahoitusalan voittokulku: Suhteellinen kasvu on ylivoimaisesti suurinta rahoitusallalla (+11,8 %), erityisesti varainhoidon ja sijoituspalveluyritysten kaltaisilla toimijoilla. Alan kasvu on kuitenkin keskitynyt tarkastelujoukon suurimpiin toimijoihin, sillä mediaanimuutos on vain vähäistä (+0,9 %).

Teollisuuden kahtiajako: Teollisuudessa kokonaisliikevaihdon kasvu (+7,0 %) on huomattavasti suurempaa kuin mediaanikasvu (+1,1 %). Tämä viittaa siihen, että alan suuremmat toimijat kasvattavat markkinaosuuttaan tai hyötyvät viennin vedosta, kun taas pienemmät alihankkijat kasvavat maltillisemmin. Teollisuuden alalla parhaiten menestyvät koneiden ja laitteiden valmistuksen parissa toimivat yritykset.

IT-alan poikkeuksellinen vahvuus: Informaatio- ja viestintäala (IT-ala) on ainoa toimiala, jossa sekä liikevaihdon kokonaiskasvu (+3,9 %), että tyyppillisen yrityksen (+2,5 %) kasvu ovat molemmat vahvoja. Vahvimmita näyttävät yritykset, jotka toimivat ohjelmistojen ja konsultoinnin saralla. Myös alan myyntitapahtumien määrä kasvaa voimakkaasti (+6,6 %).

Rakentamisen ja logistiikan haasteet: Rakennusallalla liikevaihdon mediaani on laskenut 1,1 % ja kuljetuksen ja varastoinnin alalla 1,4 %. Erityisesti talonrakennustoimiala räppii ongelmassa ja logistiikan puolella suurin lasku on tapahtunut matkustajien ja tavaroiden kuljetuksessa. Molemmat ovat suuria ja tärkeitä toimialoja, jotka ovat selvästi haasteissa. Vaikka niiden kokonaisliikevaihto on pysynyt lähes paikallaan, on mediaanikehitys negatiivista. Tämä kertoo, että yli puolet alan tarkastelluista yrityksistä kärsii liikevaihdon laskusta.

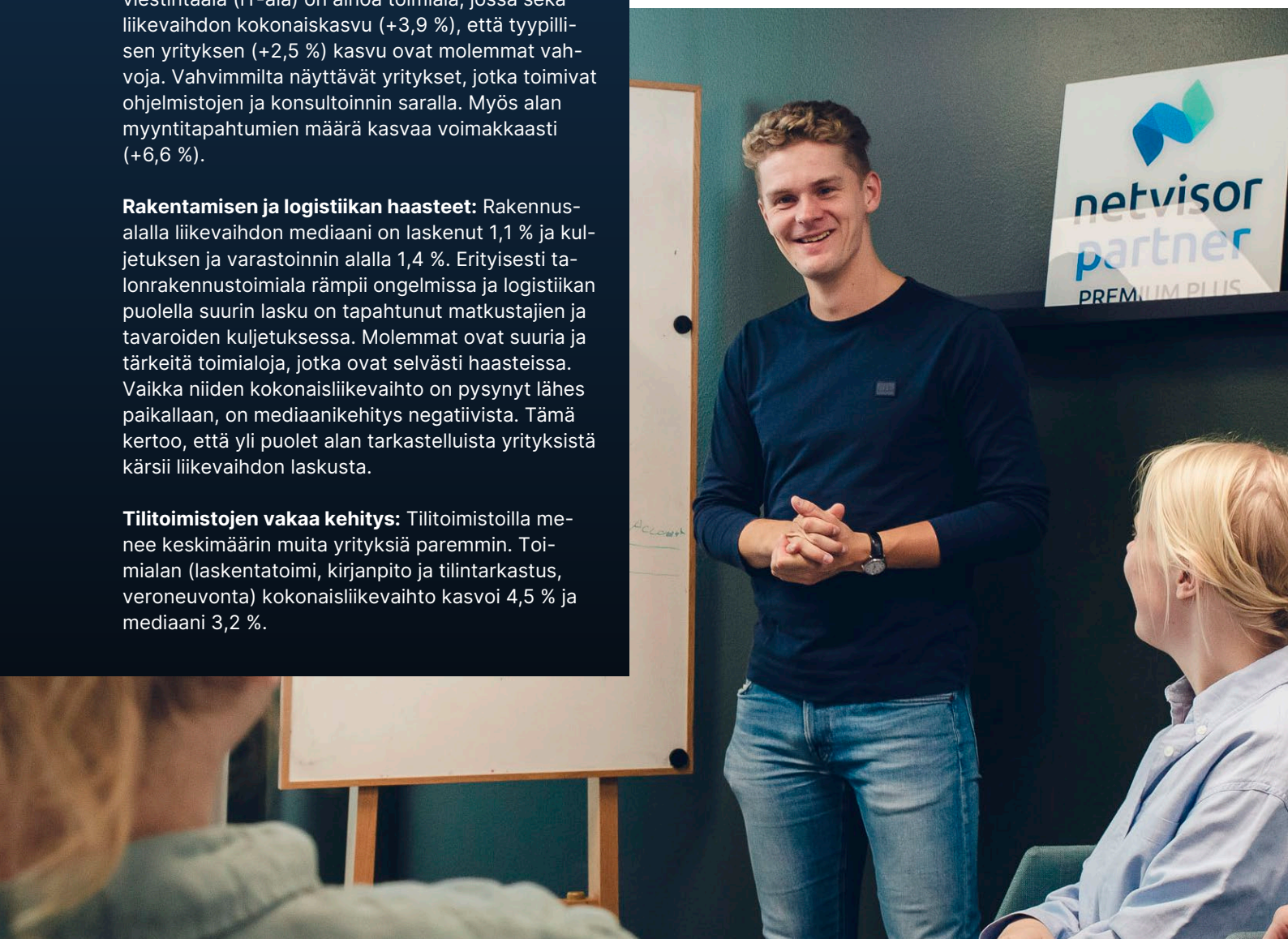
Tilitoimistojen vakaa kehitys: Tilitoimistoilla menee keskimäärin muita yrityksiä paremmin. Toimialan (laskentatoimi, kirjanpito ja tilintarkastus, veroneuvonta) kokonaisliikevaihto kasvoi 4,5 % ja mediaani 3,2 %.

Toimialojen kehitys on jakautunut epätasaisesti

Netvisorin data osoittaa, että joillakin toimialoilla myynti- ja ostotapahtumat ovat kehittyneet vakaasti tai kasvaneet maltillisesti, kun taas toisilla toimialoilla kehitys on ollut selvästi heikompa.

Yhteistä heikommin kehittyville toimialoille on usein vahva riippuvuus kotimaisesta kysynnästä, suuri mikro- ja pienyritysten osuus ja rajallinen mahdollisuus siirtää kustannusnousuja hintoihin.

Vastaavasti vakaammin kehittyvillä toimialoilla korostuvat pidemmät asiakassopimukset, B2B-liiketoiminta ja kytkeytyminen vientiin, investointeihin tai julkisiin hankkeisiin. Tämä viittaa siihen, että toimialan rakenteella on suurempi merkitys kuin yleisellä suhdannetilanteella.

PUHEENVUORO:

Taloushallinto murroksessa – sääntely, automaatio ja data muuttavat alan toimintaa

”Taloushallintoa muovaavat juuri nyt useat samanaikaiset muutokset, mutta mikään niistä ei yksinään mullista toimialaa. Merkittävin muutos syntyy kokonaisuudesta: lisääntyvästä sääntelystä, automaatiosta ja reaaliaikaisesta datasta.

Yksittäisistä uudistuksista suurin on palkka-avoimuusdirektiivi, joka astuu voimaan kesällä 2026 ja koskee kaikkia työnantajia. Direktiivi tuo uusia ilmoitusvelvollisuuksia tulorekisteriin ja edellyttää aiempaa tarkempaa palkka- ja vaativuusdokumentaatiota. Monille yrityksille sen vaikutukset ovat vielä alihahmotettuja.

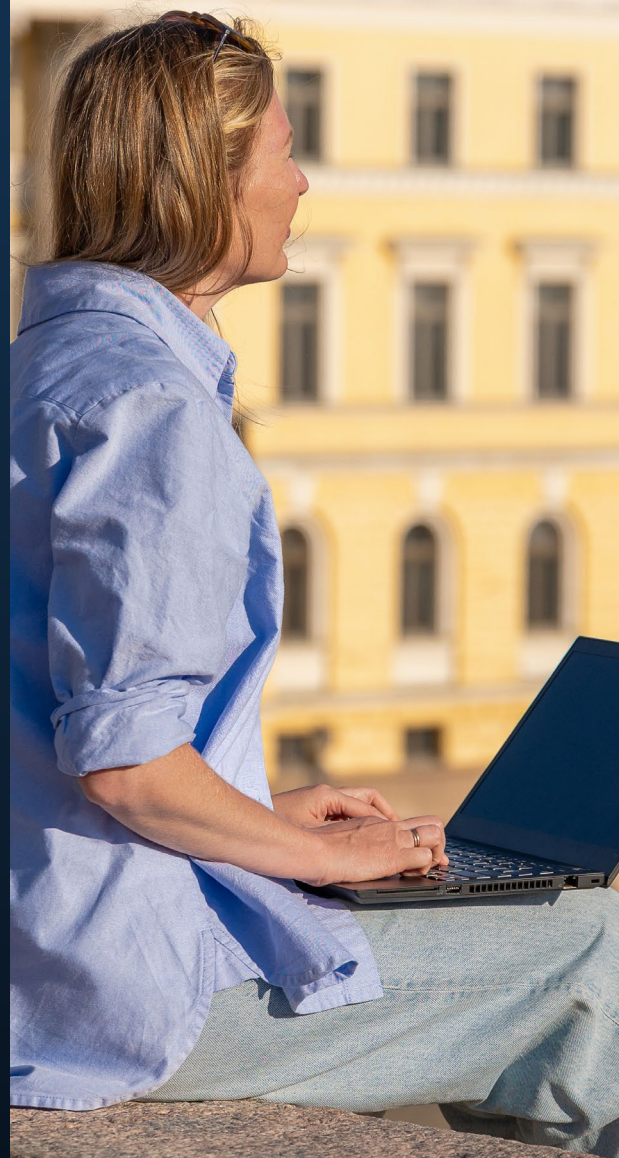
Tekoäly ja automaatio ovat jo muuttaneet alaa konkreettisesti. Viime vuosien investoinnit näkyvät taloushallinnossa työn tuottavuuden kasvuna: liikevaihto työntekijää kohden nousee ja taloushallinto siirtyy kohti reaaliaikaista ohjausta. Samalla kontrollin, dokumentaation ja prosessien merkitys korostuu.

Osaamisvaatimukset muuttuvat nopeasti. Taloushallinnon ja yritysjohdon on ymmärrettävä dataa, tekoälyn tuottamia havaintoja ja lisääntyvää sääntelyä. Kyberturvallisuus ja vaatimustenmukaisuus nousevat keskeisiksi kyvykkyyksiksi, kun taloushallinto ei ole enää suojattu tukifunktio, vaan liiketoimintakriittinen kokonaisuus.

Katse pidemmälle paljastaa toimialan eriytymisen. Suuret, automaatioon ja tietoturvaan panostavat toimijat vahvistuvat samalla, kun pienet, manuaaliseen työhön nojaavat yritykset jäävät jälkeen ja keskisegmentti uhkaa kadota. Automaatio ei vie työtä yhdessä yössä, mutta muuttaa työn sisältöä pysyvästi.”

Jari Seppä,
toimitusjohtaja,
Taloushallintoliitto

Kuluttajavetoiset toimialat paineessa

Kuluttajamarkkinoihin nojaavilla toimialoilla Netvisorin transaktiodata osoittaa selvempää kysynnän heikkenemistä. Myyntitapahtumien määrän lasku viittaa siihen, että kauppaa syntyy harvemmin, vaikka yksittäisten laskujen keskimääräinen arvo ei välttämättä laske yhtä voimakkaasti.

Esimerkiksi rakentamisen ja kaupan alan luvut ovat laskusuunnassa, mikä heijastaa yleistä investointien ja kuluttajakysynnän varovaisuutta. Ostoksia lykätään, hankintoja karsitaan ja hintatietoisuus kasvaa. Yrityksille tämä tarkoittaa epätasaisempaa kassavirtaa, suurempaa vaihtelua kuukausien välillä ja kasvavaa tarvetta ennakoida maksuvalmiutta.

Kuluttajavetoisilla toimialoilla pienetkin muutokset kysynnässä näkyvät nopeasti yritysten taloudessa, erityisesti mikroyrityksissä.

Rakentamisen, hallinnon ja kaupan alan myynti- ja ostotapahtumien muutosten vertailu

Joillakin suurilla toimialoilla saapuva ja lähtevä raha kertoo eri tarinaa. Nämä ovat talouden kannalta erittäin mielenkiintoisia signaaleja.

Rakentaminen:

Myyntitapahtumat:

-4,1 %

Maksut:

0,8 %

Rakennusalan luvuista näkee, että ala viimeistelee vanhoja projekteja, mutta uusia ei tule sisään. Operatiivinen puoli on vielä aktiivinen vanhojen sopimusten ja laskujen vuoksi, mutta asiakasrajapinnan hiljeneminen ennakoi entistä heikompia aikoja.

Hallinto- ja tukipalvelutoiminta:

Myyntitapahtumat:

4,1 %

Maksut:

-0,9 %

Hallinnon ja tukipalveluiden alalla myynti kasvaa ja toimintaa tehostetaan. Tämä on positiivinen signaali: yritykset saavat enemmän kauppaa aikaan pienemmillä kuluilla.

Tukku- ja vähittäiskauppa:

Myyntitapahtumat:

0 %

Maksut:

-0,9 %

Kaupan alalla myynti pysyy vakaana ja yritykset ovat onnistuneet pienentämään ostotapahtumien määrää. Tämä on merkki alan sopeutumisesta ja tehokkuuden parantamisesta.

Perusteellisuus ja kiinteistöala palkkaavat väkeä

Ne toimialat, jotka ovat onnistuneet kasvattamaan henkilöstönsä määrää, ovat tärkeitä työllisyyden veureita. Palkkalaskelmien määrän perusteella suurinta kasvu on ollut rahoitusallalla, maa- ja metsätaloudessa, kiinteistöallalla ja teollisuudessa.

Monella allalla henkilöstömäärän kasvu on kuitenkin harvan suuren toimijan varassa. Mielenkiintoista on, että vaikka kaupan alan liikevaihto on ollut ongelmassa, näyttää se kuitenkin palkkaavan lisää henkilöstöä.

Jyrkintä henkilöstömäärän pudotus näyttäisi olevan koulutusallalla (-16,2 %), missä henkilöstömäärä on suorastaan romahtanut. Rakennusalan liikevaihto on laskussa, mutta suuret irtisanomiset ovat toistaiseksi jääneet tekemättä. Ala näyttää siis odottavan tilanteen paranevan.

Vuonna 2026 yrityksen taloushallinnon tehtävä on:

- tunnistaa, mitkä mittarit ovat toimialalle aidosti olennaisia
- erottaa rakenteelliset muutokset tilapäisistä heilahteluista
- tukea yritysjohtoa päätöksenteossa, jossa vertailukohtana ei ole koko talous, vaan oma toimiala ja sen dynamiikka.

Toimialojen sisäinen hajonta kasvaa

Merkittävä havainto on, että erot eivät kasva vain toimialojen välillä, vaan myös toimialojen sisällä. Samalla toimialalla toimii yrityksiä, joiden kehitys on selvästi positiivista, ja toisia, joiden liikevaihto ja aktiviteetti laskevat.

Tämä viittaa siihen, että liiketoimintamalli, asiakaskunta, hinnoittelu ja kustannusrakenne sekä kyky hyödyntää teknologiaa ja dataa ovat yhä enemmän yrityksen menestyksen takana.

Toimialakohtaiset erot asettavat taloushallinnolle uusia vaatimuksia. Yhdenmukaiset raportointimallit tai vertailut eivät enää riitä, vaan taloudellista tilannetta on tarkasteltava toimialan ja yrityksen toimintalogiikan kautta.

Toimialakohtainen analyysi auttaa ymmärtämään, miksi samassa taloustilanteessa toiset yritykset kasvavat ja toiset joutuvat sopeuttamaan toimintaansa – ja millaisiin signaaleihin kannattaa reagoida ajoissa.

PUHEENVUORO:

Tilitoimistot elävät murrosta - tarjolla on mahdollisuus loistaa

"Tilitoimistoala on parhaillaan yhdessä historiansa suurimmista murroskohdista. Teknologinen kehitys, automaatio ja tekoäly muuttavat taloushallinnon arkea nopeammin kuin moni vielä muutama vuosi sitten uskoi. Rutiinityö vähenee, mutta vastuu ja odotukset kasvavat.

Tilitoimistojen viesti yrityksille ja päättäjille on selvä: muutos ei ole uhka, jos siihen suhtaudutaan oikein. Kun automaatio hoitaa lakisääteiset perusasiat entistä tehokkaammin, vapautuu aikaa siihen, missä ihminen tarjoaa aitoa lisäarvoa: liiketoiminnan ymmärtämiseen, ennakkointiin ja päätöksenteon tukemiseen.

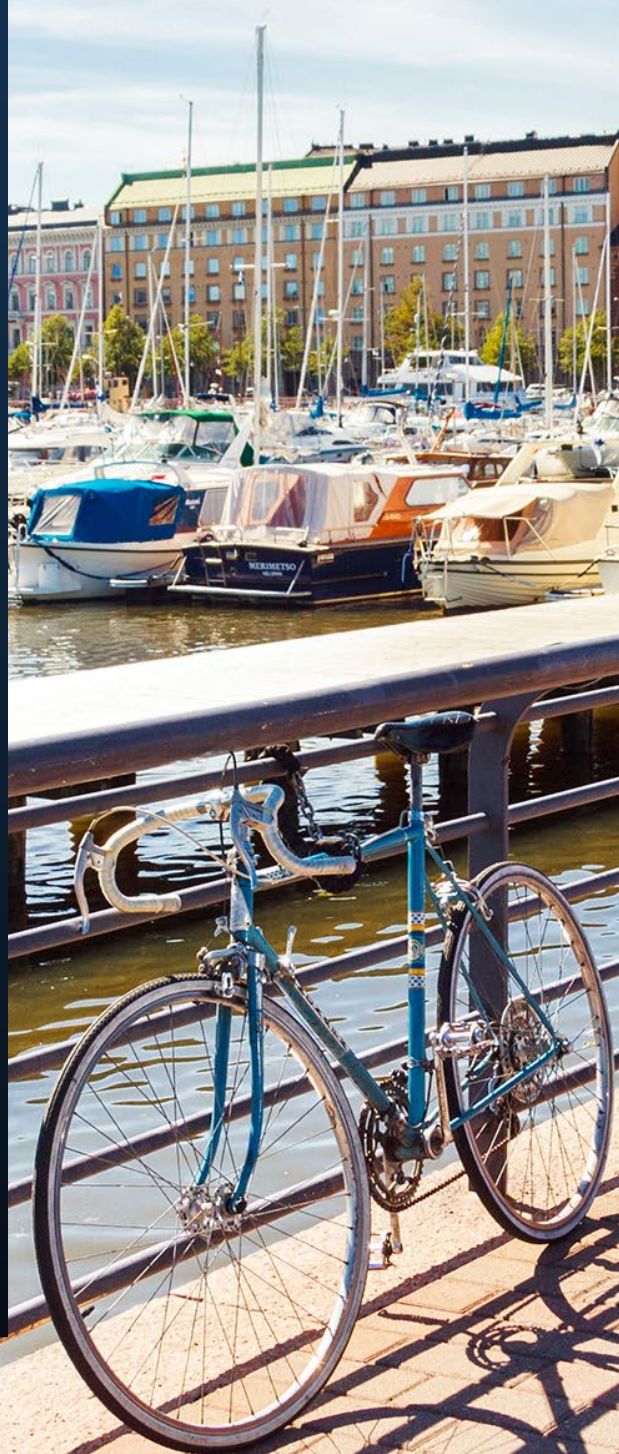
Asiakkaiden odotukset ovat jo muuttuneet. Pelkkä kirjanpidon oikeellisuus ei enää riitä, vaan yhä useampi yritys kaipaa näkemyksellisyyttä ja kykyä tulkita talousdataa tulevaisuuteen peilaten. Harva yritys on kuitenkaan talouden ja taloushallinnon asiantuntija. Siksi ne odottavat tilitoimistoilta näkemystä taloushallinnon ja talouden johtamisen rakentamiseen niin, että johtamisen ja päätöksenteon tukena olisi relevanttia dataa.

Tilitoimistoille muutos on ennen kaikkea johtamiskysymys. Menestyvät toimijat ovat niitä, jotka uskaltavat tarkastella omaa liiketoimintamalliaan kriittisesti, erikoistua, hyödyntää teknologiaa ja panostaa osaamisen kehittämiseen. Kaikkea ei tarvitse tehdä kaikille – fokus ja rohkeat valinnat ovat yhä tärkeämpiä.

Yksi viesti nousee ylitse muiden: tulevaisuuden tilitoimisto ei ole vain kustannus, vaan strateginen kumppani. Mutta tämä rooli ei synny itsestään. Se rakennetaan avoimuudella, luottamuksella ja halulla uudistua."

Sampsa Wulff,
kasvuohjelmajohtaja, Visma Solutions

4 Taloushallinnon teknologiamurros: Automaatio ja reaaliaikainen tieto muuttavat talouden johtamista

Yritystalouden hallinnan teknologinen kehitys etenee vuonna 2026 usealla tasolla samanaikaisesti, eikä tekoälyn ja automaation merkitys rajoitu kustannussäästöihin. Asiantuntijat korostavat erityisesti data-analyysin kehittymistä ja parantuvaa kykyä tunnistaa muutoksia ajoissa. Tämä tuo talouden ammattilaiset yhä lähemmäs strategista päätöksentekoa.

Samalla teknologia muuttaa työnjakoa. Kun kone hoitaa yhä suuremman osan täyttö- ja rutiinistyöstä, taloushallinnon ammattilaisen rooli siirtyy tulkitsijaksi, neuvonantajaksi ja riskien tunnistajaksi. Järjestelmien merkitys kasvaa: ohjelmistot eivät ole enää vain työkaluja, vaan keskeinen osa yrityksen taloudellista johtamista ja liiketoiminnan kehitystä.

Teknologian optimaalinen hyödyntäminen alkaa olla edellytys yrityksen kilpailukyvyille.

Automaatio kehittyy prosessiohjaukseksi

Taloushallinnon automaatio on siirtymässä pistemäisistä, sääntöpohjaisista yksittäisratkaisuista kohti kokonaisten prosessien ohjausta. Järjestelmät eivät ai-noastaan käsittele tapahtumia, vaan tunnistavat poikkeamia ja varoittavat niistä, ohjaavat hyväksyntiä ja dokumentoivat päätökset osana normaalia työntekoa.

Tehokkuuden parantuminen on vain yksi automaation hyödyistä. Vuonna 2026 automaatio nähdään yhä useammin keinona hallita riskejä, ennakoita tulevaa ja varmistaa vaatimustenmukaisuus.

”Taloushallinnon järjestelmiin rakennettavien automaatioiden on oltava läpinäkyviä ja hyvin dokumentoituja. Käyttäjän on ymmärrettävä, mitä automaatio tekee, millä säännöillä ja mitä tapahtuu poikkeustilanteissa. Järjestelmätoimittajien vastuulla on varmistaa, että automaatio tukee käyttäjää eikä toimi mustana laatikkona.”

– Riku Tarkiainen, Visma Solutions, tietoturva- ja tietosuojajohtaja

”Automaation ja tekoälyn hyödyt ymmärretään usein aivan liian kapeasti. Ajatellaan vain suoria kustannussäästöjä, vaikka taloushallinto tai IT-asiat ovat vain harvoin todellinen este yrityksen kilpailukyvyille. Paljon merkittävämpää on se, että tekoälyn avulla voidaan tuottaa laadukkaampaa tietoa ja analyysiä datasta sekä ennen kaikkea havaita muutoksia ajoissa.”

– Juhani Mönkkönen, Visma Solutions, toimitusjohtaja

Tekoäly vakiintuu osaksi arkea, hallittuna ja läpinäkyvä

Tekoälyratkaisut ovat siirtymässä kokeiluista arkipäiväiseen käyttöön taloushallinnossa. Tällä hetkellä yleisimmät käyttötapaukset painottuvat ennusteiden tukemiseen, poikkeamien tunnistamiseen ja raportoinnin valmisteluun.

Samalla korostuvat vaatimukset selitettävyydestä, jäljitettävyydestä ja vastuista. Taloushallinnon tekoälyn on tuotettava perusteltavissa olevaa tietoa, joka kestää sekä sisäisen että ulkoisen tarkastelun, erityisesti sääntelyn lisääntyessä. On tärkeää huomata, että taloushallinnon tekoäly ei ole itsenäinen päätöksentekijä, vaan asiantuntijan työkalupakki, jonka arvo syntyy ihmisen ja järjestelmän yhteistyöstä.

Yhtenäinen data-arkkitehtuuri nousee kriittiseksi kyvykkyydeksi

Sääntely ja raportointivelvoitteet edellyttävät yhä useammin talous-, henkilöstö- ja vastuullisuustiedon yhdistämistä. Tämä nostaa data-arkkitehtuurin keskeiseksi kilpailutekijäksi.

Vuonna 2026 menestyvä taloushallinto edellyttää selkeän ydintiedon eli master datan rakentamista, datan omistajuuden määrittelemistä ja järjestelmien välisten rajapintojen toimivuuden varmistamista. Teknologian arvo ei synny yksittäisestä ohjelmistosta, vaan siitä, kuinka saumattomasti ja luotettavasti data liikkuu koko organisaation läpi.

Reaaliaikaisuus muuttaa talousfunktion roolia

Verkkolaskutus, jatkuva kirjanpito ja digitaalinen viranomaisraportointi vievät taloushallintoa kohti tapahtumakohtaista ja lähes reaaliaikaista dataa. Tämä muuttaa talousammattilaisten tehtävää: painopiste siirtyy menneen raportoinnista kohti ajantasaista ohjausta ja ennakkointia. Teknologian tehtävä on varmistaa, että tieto on oikein jo syntyhetkellä, sillä myöhemmin sen korjaaminen ei aina ole mahdollista.

Kyberturvallisuus ja jatkuvuus osaksi teknologiapäätöksiä

Taloushallinnon järjestelmistä on tullut osa liiketoimintakriittistä infrastruktuuria. Siksi ohjelmistojen kyberturvallisuudesta ja häiriönsietokyvystä on tullut keskeisiä kriteerejä teknologiapäätöksissä.

Vuonna 2026 taloushallinnon teknologiaa arvioidaan yhä enemmän myös toimitusketjujen, integraatioiden turvallisuuden ja palautumiskyvyn näkökulmasta, ei ainoastaan toiminnallisuuksien perusteella.

”Investoinnit teknologiaan voivat luoda merkittäviä tuottavuushyötyjä, mutta ne edellyttävät myös energiaa, osaamista ja kykyä sopeutua nopeasti muuttuvaan toimintaympäristöön. Yrityksillä, jotka jäävät tästä kehityksestä jälkeen, on riski menettää kilpailukykyään.”

– Tiina Helenius, pääekonomisti, Elo

”Tekoäly ja automaatio muuttavat yritysten toimintaa merkittävästi, ja yritysten täytyy pohtia omaa rooliaan kehityksessä. Kannattaako olla etujoukoissa kehittämässä uusia ratkaisuja vai seurata markkinaa ja ottaa valmiimpia ratkaisuja käyttöön hieman myöhemmin? Tämä on täysin yrityskohtaista. Pienemmillä yrityksillä ei välttämättä ole resursseja laajoihin kehityshankkeisiin, mutta niidenkin on ymmärrettävä, miten teknologia muuttaa kilpailua.”

– Mauri Kotamäki, pääekonomisti, Finnvera

Taloushallinnon järjestelmät strategisena alustana

Taloushallinnon teknologia on kehittymässä tukifunktion työkalusta strategiseksi alustaksi, joka palvelee johtamista, strategiatyötä, riskienhallintaa ja sääntelyn noudattamista samanaikaisesti. Modernit järjestelmät mahdollistavat datan paremman hyödyntämisen, prosessien automatisoinnin ja päätöksenteon tukemisen reaaliaikaisella tiedolla.

Vuonna 2026 taloushallinnon järjestelmät ovat keskeinen osa yrityksen kokonaisohjattavuutta ja läpinäkyvyyttä. Ne yhdistävät eri toimintojen tiedot yhdeksi selkeäksi kokonaisuudeksi, jolloin yritys pystyy reagoimaan muutoksiin nopeammin, hallitsemaan riskejä tehokkaammin ja tekemään tietoon perustuvia päätöksiä koko organisaation tasolla.

Talouden ammattilaisten osaamisvaatimukset rajussa muutoksessa

Taloushallinnon teknologinen murros näkyy suoraan talouden ammattilaisten osaamisvaatimuksissa. Perinteinen kirjanpidon ja palkanlaskennan osaaminen ei yksin riitä, vaan rinnalle nousevat teknologiaosaaminen, analyyttinen ajattelu ja vuorovaikutustaidot. Taloushallinnon ammattilaisilta odotetaan yhä enemmän kykyä tulkita dataa, esittää näkemyksiä ja osallistua liiketoiminnan kehittämiseen.

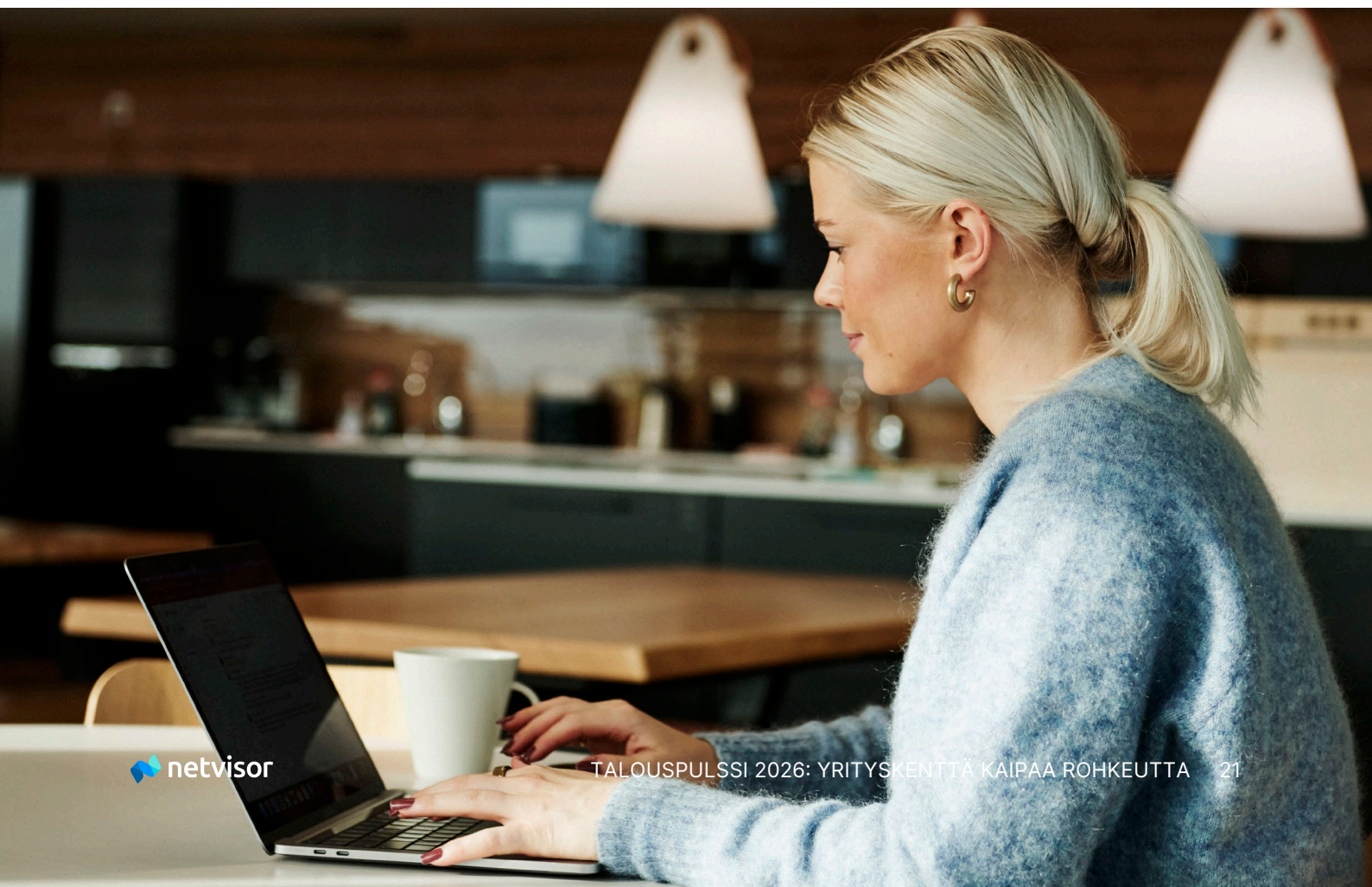
Osaamisen kehittäminen, roolien kirkastaminen ja ajankäytön uudelleen suuntaaminen tukevat sitä, että organisaatio pysyy kehityksen mukana.

”Automaatio ja tekoäly lisäävät tuottavuutta, mutta muutos on jatkumo, ei äkillinen mullistus. Vuoteen 2030 mennessä ei todennäköisesti tapahdu niin radikaalia työpaikkojen katoamista kuin otsikoissa ennustetaan, mutta osaamisvaatimukset nousevat ja työn luonne muuttuu pysyvästi.”

– Jari Seppä, toimitusjohtaja, Taloushallintoliitto

5 kysymystä, joihin tekoälyä hyödyntävien yritysten pitää pyrkiä vastaamaan vuonna 2026

1. Tiedämmekö, mitä automaatio tekee ja miksi?
2. Pystymmekö selittämään tekoälyn tuottamat havainnot ulkopuoliselle?
3. Onko datan omistajuus ja vastuu määritelty selkeästi?
4. Kestävätkö prosessimme viranomais- ja kyberturvataustat?
5. Onko osaamisemme linjassa teknologian kehityksen kanssa?

NÄKÖKULMA

Palkkahallinnon automaatio laahaa muuta taloushallintoa pahasti jäljessä – miksi?

Kirjanpidon ja ostolaskujen käsittelyn puolella automaatio on jo pitkällä, ja tekoälyn hyödyntäminenkin yleistyy vauhdilla. Palkkahallinto sen sijaan elää vielä monelta osin jopa paperisten työvuorolistojen ja tuntikirjanpitojen aikaa, joka teettää paljon manuaalista työtä. Mistä tämä johtuu?

En näe mitään estettä sille, että koko palkanlaskenta voitaisiin automatisoida lähes täysin. Palkkojen muodostumiseen on kuitenkin olemassa selkeät säännöt, jotka nykyaikaiselle järjestelmälle voidaan opettaa”, sanoo Netvisor Palkkojen tuotejohtaja **Sirpa Turunen**.

Palkanlaskenta itsessään ei Turusen mukaan olekaan se varsinainen jarru automaation lisäämisen tiellä. Haaste on se, mitä tapahtuu ennen sitä. Tuntikirjaukset, lomat, poissaolot ja kaikki muu palkan muodostumiseen vaikuttava tieto täytyisi olla sähköisessä muodossa, jotta prosessin automatisointi olisi mahdollista. Tällä hetkellä tässä on suuria puutteita.

Automaatiota on jo laajasti käytössä prosessin myöhemmissä vaiheissa: tulorekisterin täsmäytykset, lomapalkkalaskennat ja monet muut prosessin loppupään vaiheet tehdään jo nyt pitkälle automatisoidusti. Haasteena on se, että lähtötietoja ei saada vielä sähköisessä muodossa.

Kun prosessin alkupää saataisiin toimimaan, tekoälyn ja automaation hyödyt saataisiin toden teolla esiin. Tekoälyn avulla olisi mahdollista rakentaa yritysten johtamista ja päätöksentekoa aidosti hyödyttäviä ominaisuuksia”, Turunen sanoo.

Turusen mukaan järjestelmä voi esimerkiksi nostaa automaattisesti esiin huomaamia poikkeamia, kuten sairaslomien tai ylittöiden lisääntymistä. Näin tämä tieto olisi lähes reaaliajassa yritysjohdon käytettävissä.

Palkat jos joku on herkkä teema – luottamusta on rakennettava pala palalta

Osin hitaaseen automaatiokehitykseen vaikuttaa se, että palkkahallinto käsittelee hyvin sensitiivistä dataa, johon liittyy suuria tunteita. Jos kirjanpidossa tulee virheitä, korjauksia on Turusen mukaan verrattain helppoa tehdä.

”Palkanlaskennassa puolestaan on kyse ihmisten omista tuloista ja henkilökohtaisesta taloudesta. Siksi pienetkin virheet herättävät paljon kiukkua ja epäluottamusta. Siksi tässä asiassa koneeseen on ehkä psykologisesti vaikeampi luottaa.”

Usein ajatellaan, että palkanlaskenta on niin monimutkaista lainsäädäntöineen, vakuutuksineen sekä työehto- ja paikallisine sopimuksineen, että yritykset eivät uskalla lähteä vaatimaan automaatiota virheherkän aiheen parissa. Tämä on näin siitäkin huolimatta, että automaatio voisi juuri nimenomaan poistaa ihmimillisten virheiden osuutta.

Turunen ei usko, että luottamus automaattiseen palkanlaskentaan syntyisi automatisoimalla kertarysäyksellä kaikki mutkikkaimmatkin tapaukset. Sen sijaan hän korostaa, että kehitystä kannattaa tehdä askel kerrallaan: aloittamalla yksinkertaisimmista tapauksista, kuten kuukausipalkkaa saavista työntekijöistä. Kun luottamus kasvaa, automaatiota voidaan laajentaa vaativampiin tehtäviin.

Koko Suomi automaatiotalkoisiin

”Palkanlaskennan automaatiossa ja tekoälyssä piilee valtava hyödyntämätön potentiaali yrityksille. Tämähän on täydellinen työtehtävä tekoälylle: sille on vain opettava, miten eri tilanteita tulkitaan”, Turunen sanoo.

Useilla yrityksillä suurin kuluerä on henkilöstökulut. Niillä on iso vaikutus kassavirtaan. Teknologian avulla

henkilöstökulusummaa pystyisi ennustamaan pitkälle tulevaisuuteen, mikä ehkäisisi ikäviä tilanteita. Jos vaikkapa lomarahojen maksu tulee täysin yllätyksenä, voi se keikauttaa yrityksen tuloksen äkkiä eri asentoon kuin mihin yritys on varautunut.

”Helpottaa huomattavasti johtamista, investointien suunnittelua ja ennakointia, jos data on kunnossa ja henkilöstökulut tiedossa mahdollisimman tarkasti pitkälle tulevaisuuteen”, Turunen huomauttaa.

Palkansaajille automaation suurin hyöty on se, että palkka maksetaan aina ajoissa ja oikein. Työntekijällä olisi myös käytettävissään aina ajantasainen tieto siitä, paljonko hänelle on kertynyt sairauspoissaoloja, pitemmättömiä lomia tai olisiko esimerkiksi veroprosenttia syytä muuttaa.

”Hyödyt ovat niin suuret, että nyt tarvittaisiin koko Suomen yhteiset talkoot palkkahallinnon sähköistämiseen ja sen tuomiseen automaatiota tukevien järjestelmien piiriin. Jokaisen palkanlaskennan kanssa jotenkin tekemisissä olevan täytyisi ottaa automatisoinnin edistäminen asialistalleen”, Turunen tähdentää.

5 Kiristytvä regulaatio:

Talouden ammattilaisten laajeneva rooli

Vuoteen 2026 liittyy useita yritystalouteen vaikuttavia sääntelyuudistuksia mutta riippuu pitkälti toimialasta, mitkä muutokset ovat kullekin yritykselle merkittävimpiä. Yritysten toimintaympäristöön vaikuttavat samanaikaisesti etenevät muutokset EU-direktiiveihin, kansalliseen lainsäädäntöön ja viranomaiskäytäntöihin. Raportointivaatimukset lisääntyvät, datan laatukriteerit tarkentuvat ja taloushallinnon vastuu laajenee uusille alueille.

Sääntelyn lisääntyminen näkyy myös arjen tasolla. Veropolitiikka koetaan yrityksissä usein lyhytjänteiseksi ja poukkoilevaksi, mikä vaikeuttaa yritysten ennakointia. Taustalla vaikuttaa valtiontalouden kireä tilanne, joka heijastuu jatkuvina muutoksina ja kiristytynä valvontavaatimuksina. Esimerkiksi sähköautojen, työsuhtepolkupyörien ja muiden etujen verotuskäytännöt ovat vaihdelleet vinhaa vauhtia.

Samalla talouden ammattilaisten rooli laajenee. Taloushallinnon toimijoiden, eli tilitoimistojen, ohjelmistotoimittajien ja talousosastojen, vastuulla ei ole enää vain oman organisaation sääntelymukaisuus, vaan myös kyky toimia asiakkaita velvoittavien vaatimusten mukaisesti. Tämä muuttaa talouden ammattilaisten tehtävää perustavanlaatuisesti: omien velvoitteiden lisäksi on kyettävä hahmottamaan ja tukemaan asiakkaiden regulaatiovelvoitteita aina palkkahallinnosta kestävyysraportointiin ja kyberturvallisuuteen asti.

Tulevaisuudessa menestyvät ne organisaatiot, joissa sääntelyyn vastaaminen perustuu rakenteelliseen kyvykkyyteen: järjestelmiin, prosesseihin ja automaatioihin, jotka tukevat vaatimustenmukaisuutta alusta pitäen. Näissä organisaatioissa talouden ammattilaiset toimivat paitsi yksittäisen yrityksen edustajina, myös osana laajempaa taloushallinnon ekosysteemiä.

”Selvästi merkittävin yksittäinen kokonaisuus on palkkahallinto ja palkka-avoimuusdirektiivi, joka tulee osaksi kansallista lainsäädäntöä kesällä 2026. Direktiivi on osin ymmärretty väärin: sitä on pidetty vain suuria yrityksiä koskevana, mutta todellisuudessa se koskettaa kaikkia työnantajia. Direktiivi tuo mukanaan uusia ilmoitusvelvollisuuksia tulorekisteriin, erityisesti työtehtävien vaativuuteen ja palkkaeroihin liittyen. Tämä on yksi niistä asioista, joiden merkitystä ei vielä täysin ymmärretä.”

– Jari Seppä, toimitusjohtaja, Taloushallintoliitto

Palkka-avoimuus vaatii laadukasta dataa ja läpinäkyvyyssloikkaa

EU:n palkka-avoimuusdirektiivi astuu voimaan kesäkuussa 2026, mikä lisää palkkatietojen läpinäkyvyyttä ja tuo raportointivelvoitteita yrityksille. Yritysten on uudistuksen myötä pystyttävä antamaan tietoja palkkaeroista, palkkarakenteista ja tehtävien vaativuusluokituksista. Palkkahallinnolle tämä tarkoittaa siirtymää operatiivisesta palkanlaskennasta kohti laajaa raportointivastuuta sekä datan laadun ja yhdenmukaisuuden varmistamista.

Palkkatietojen ja työtehtävien vaativuusluokkien on oltava yhdenmukaisia, jäljitettäviä ja auditointikelpoisia. Vuonna 2026 monet organisaatiot ovat ensimmäistä kertaa tilanteessa, jossa palkkadataa tarkastellaan ulkoisen raportoinnin ja mahdollisten seuraamusten näkökulmasta.

ALV, verkkolaskutus ja ViDA vievät kohti reaaliaikaista talousdataa

EU:n VAT in the Digital Age -hanke (ViDA) vauhdittaa siirtymää kohti digitaalista, tapahtumapohjaista arvonlisäveroraportointia ja rakenteista verkkolaskutusta. Rakenteisella verkkolaskulla tarkoitetaan laskua, jonka tiedot ovat standardoidussa ja koneellisesti luettavassa muodossa siten, että esimerkiksi rivitykset, summat ja arvonlisäverokannat voidaan käsitellä automaattisesti eri järjestelmissä. Vaikka hankkeen ensimmäiset säädökset astuvat voimaan vasta vuonna 2028, vuosi 2026 on monille yrityksille strategisen valmistautumisen aikaa.

Taloushallinnossa tämä näkyy kasvavana tarpeena laadukkaalle ydintiedolle (master data), yhdenmukaisille laskutusprosesseille ja järjestelmille, jotka pystyvät tuottamaan viranomaisille vaadittavaa tietoa lähes reaaliajassa. Suomessa verkkolaskutus ja digitaalinen taloushallinto ovat jo arkipäivää, mutta kansallisten e-laskuvaatimusten yleistyminen EU:ssa tekee aiheesta erityisen ajankohtaisen kansainvälisesti toimiville yrityksille.

Rahanpesun torjunta (AML) kehittyä yritysten on kehityttävä mukana

EU:n uusi AML-säätelykokonaisuus ja keskitetyn valvontaviranomaisen (AMLA) toiminnan käynnistyminen edistävät rahanpesun torjuntaa erityisesti korkeamman riskin toimialoilla.

Yritysten näkökulmasta keskiössä ovat asiakas- ja toimittajatiedot, maksuliikenteen seuranta sekä poikkeamien dokumentointi. Vaikka kaikki yritykset eivät kuulu suorimman valvonnan piiriin, vaatimukset heijastuvat laajasti esimerkiksi pankki- ja maksupalvelusuhteiden kautta. Vuonna 2026 korostuu kyky osoittaa, että prosesseja noudatetaan.

”Tämän direktiivin tavoitteena on lisätä avoimuutta ja palkkatasa-arvoa. Suurin ongelma ei ole ohjelmistojen ominaisuuksissa vaan, että yritysten pitää nyt itse tarkasti määrittää toimenkuvat ja tittelien ja roolien sisällöt. Yritysten täytyy virtaviivaistaa rakenteet ja eri roolien vaativuusluokat. Direktiivin vaatimukseen vastaaminen edellyttää, että yrityksellä on käytössään moderni palkanlaskentaohjelmisto. Tätä ei millään muuten saa hoidetuksi.”

– Sirpa Turunen, tuotejohtaja (Netvisor Palkat),
Visma Solutions

”Regulaatio on lisääntynyt ja lisääntyy myös jatkossa. Tietoturva on tässä taustalla mahdollistajana. Taloushallinnon toimijoiden pitää huomioida kaksi tasoa: mitkä velvoitteet koskevat heitä itseään ja mitkä heidän asiakkaitaan. Tilitoimistot eivät usein ole itse esimerkiksi NIS2-direktiivin suorassa piirissä, mutta heillä voi olla asiakkaita, jotka ovat. Silloin tilitoimiston ja ohjelmistotoimittajien pitää pystyä mahdollistamaan asiakkaan vaatimustenmukaisuus.”

– Riku Tarkiainen, Visma Solutions,
tietoturva- ja tietosuojajohtaja

Vastuullisuussäätely lisää toimitusketjuvastuuta ja vauhdittaa kestävyysraportointia

EU:n yritys vastuudirektiivi (CSDDD eli Corporate Sustainability Due Diligence Directive) laajentaa vuonna 2026 suuryritysten veloitteita tunnistaa ja ehkäistä haitallisia vaikutuksia toimitusketjuissaan. Vaikka suorat veloitteet koskevat vain rajattua yritysjoukkoa, niiden vaikutukset ulottuvat laajemmalle.

Taloushallinto on keskeinen datalähde vastuullisuustyössä: toimittajarekisterit, ostolaskut, maksuehdot ja kululuokittelut muodostavat perustan riskien arvioinnille ja raportoinnille. Vuonna 2026 monissa organisaatioissa rakennetaan kyvykkyyttä yhdistää taloudellinen ja vastuullisuuteen liittyvä tieto toisiinsa.

Kestävyysraportointi siirtyy puolestaan CSRD-direktiivin (Corporate Sustainability Reporting Directive) myötä vahvasti taloushallinnon pelikentälle. Vuoteen 2028 mennessä yhä useampi yritys kuuluu raportointivelvoitteen piiriin tai valmistautuu siihen.

Kestävyysraportointidirektiivissä olennaista ei ole ainoastaan syntyvä raportti, vaan raportointiprosessi,

jossa korostuvat datan luotettavuus, sisäiset kontrollit ja dokumentaatio – aivan kuten talousraportoinnissa. Samalla säätely-ympäristö elää, ja yritysten on kyettävä reagoimaan mahdollisiin kevennyksiin tai tarkennuksiin ilman että raportointikyvykkyys kärsii.

Kyberturvallisuus ja NIS2 laajentavat vaatimustenmukaisuutta taloushallinnon järjestelmiin

NIS2-direktiivin kansallinen täytäntöönpano edellyttää kyberturvallisuus- ja häiriönhallintavaatimusten noudattamista yhä useammalta organisaatiolta. Taloushallinnon kriittiset järjestelmät ovat yhteiskunnan selkäranka, joiden suojele kyberrikollisia vastaan on erityisen tärkeää.

Yritystalouden näkökulmasta on elintärkeää pitää huolta paitsi tietojen oikeellisuudesta, myös järjestelmien toimivuudesta, häiriöihin varautumisesta ja toimittajariippuvuuksien hallinnasta. Ulkoistetut taloushallintopalvelut ja ohjelmistokumppanit nousevat tärkeäksi osaksi yrityksen kokonaisriskienhallintaa.

Compliance-by-design on taloushallinnon uusi normaali. Vaatimustenmukaisuus on sääntelyn, automaation ja reaaliaikaisen tiedonvaihdon myötä kietoutunut erottamattomaksi osaksi taloushallinnon perusprosesseja.

Kun raportointi, palkkahallinto ja viranomaisvelvoitteet hoidetaan digitaalisesti ja yhä automaattisemmin, sääntelyn noudattaminen ei voi enää perustua jälkikäteisiin tarkistuksiin. Sääntelyn on toteuduttava rakenteellisesti: järjestelmissä, prosesseissa ja automaatioissa. Sen on oltava sisäänrakennettu osa taloushallinnon toimintamallia.

Yritysten talous on kyberrikollisten tutkalla

Taloushallintoa on pitkään pidetty vakaana ja teknisesti turvallisena tukifunktiona, joka hoitaa kirjanpidon, palkanlaskennan ja viranomaisraportoinnin. Todellisuudessa sen rooli on muuttunut nopeasti. Kun rahavirrat, pääsyoikeudet ja arkaluonteinen data kulkevat yhä useammin taloushallinnon järjestelmien kautta, on alasta tullut yksi kyberrikollisten kiinnostavimmista kohteista.

Kun puhutaan taloushallinnon tietoturvesta, perusasiat korostuvat edelleen: pääsynhallinta, turvalliset salasanat ja yleiset hyvät kyberhygienian käytännöt ovat tärkeitä. Lisäksi huomiota vaativat käyttöoikeudet sekä suojautuminen niin ulkoisilta kuin sisäisiltäkin uhilta.

”On tärkeää ymmärtää, että riskejä voi tulla myös organisaation sisältä: työntekijä voi vahingossa, tahallisesti tai pakotettuna toimia yritykselle haitallisesti, esimerkiksi varastaa tietoa. Syksyllä 2025 taloushallintoalalla nähtiin paljon myös erityyppisiä huijaus- ja kalastelu-yrityksiä. Lisäksi Microsoft 365 -ympäristöjä vastaan on ollut paljon hyökkäyksiä. Yleisesti vaikuttaa siltä, että taloushallintoala on noussut aiempaa näkyvämmiin hyökkääjien tutkalle”, kertoo **Riku Tarkiainen**, Visma Solutionsin tietoturva- ja tietosuojajohtaja.

Taloushallinnon data on erityisen houkuttelevaa siksi, että pääsy taloushallinnon järjestelmiin tarkoittaa usein pääsyä rahaan. Moni kyberrikollinen tähtää nimenomaan siihen, että hyökkäys voidaan monetisoida. Lisäksi taloushallintoalalla on paljon toimijoita, joiden tietoturvakäytännöt vaihtelevat. Kokonaisuutena tämä on muuttanut uhkakenttää ja korostanut tietoturvan merkitystä.

Tekoälyn ja automaation lisääntymistä kannattaa tarkastella taloushallinnon saralla niin hyökkäysten kuin puolustuksen näkökulmasta.

”Kun taloushallinnon järjestelmissä lisätään automaatiota ja tekoälyä, voidaan hyödyntää esimerkiksi anomaliatunnistusta eli poikkeamien havaitsemista. Samalla tekoäly helpottaa rikollisten työtä: esimerkiksi huijausviestien tuottaminen on helppoa ja nopeaa. Lisäksi hyökkäysten automatisointi voi yleistyä, jolloin voidaan suorittaa laajempia hyökkäyskampanjoita samanaikaisesti.”

Mikä tahansa yritys voi joutua kyberhyökkäyksen kohteeksi. Siksi perushygienian on oltava kunnossa. Tarkiainen alleviivaa, että hyökkäyksiä ei aina kohdisteta erityisen kiinnostaviin yrityksiin. Joskus kohteeksi valikoituu yksinkertaisesti yritys, jolla on jokin tekninen haavoittuvuus. Esimerkiksi päivittämättömiä verkkolaitteita on helppo etsiä internetistä, ja rikolliset voivat murtautua sisään ja katsoa vasta sitten, mitä on saatavilla. Näkymä tietoturvan saralla ei kuitenkaan suinkaan ole vain pessimistinen.

”Yksi suomalaisen tietoturvan vahvuuksista on se, että meillä on käytännössä yhteinen ”vastustaja”, mikä on johtanut siihen, että tietoa uhista ja opituista asioista jaetaan ammattilaisten kesken melko avoimesti. Toiveeni on, että tämä yleistyisi laajemminkin ja organisaatiot uskaltaisivat kertoa, millaisia uhkia he ovat kohdanneet, mitä niistä on opittu ja miten niihin on reagoitu. Se auttaisi muita välttämään kantapään kautta oppimista.”

6 Yhteenveto

Vuoden 2026 alussa suomalaisten yritysten talous on tilanteessa, jota voi Netvisorin laajaan yritysdataan perustuen luonnehtia vakaaksi mutta jumittuneeksi. Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi tarkastelujaksolla 2024–2025 maltillisesti (+2,2 %), mutta tyypillisen yrityksen liikevaihto kasvoi vain niukasti (+0,2 %). Myyntitapahtumien määrä laski, vaikka ostotapahtumien määrä pysyi suhteellisen vakaana.

Tämä kertoo varovaisuudesta ja investointien lykkäämisestä – ympäristö muistuttaa taselamaa, jossa yritykset vahvistavat taseitaan mutta eivät uskalla ottaa askelia eteenpäin. Yritysten suuri varovaisuus heijastuu koko talouteen ja selittää osaltaan, miksi kasvu ei ole käynnistynyt toivotulla tavalla.

Yritysten talouskehityksen keskeinen piirre on voimakas polarisaatio. Netvisorin data osoittaa, että yritysten välisissä eroissa on selvä yhteys yrityskoon, toimialan, sijainnin ja liiketoimintamallin kanssa.

Isommat yritykset sekä kansainvälisiin arvoketjuihin kytkeytyvät toimijat kykenevät ylläpitämään kasvua ja työllistämään, kun taas mikro- ja pienyritykset kärsivät heikosta kotimaisesta kysynnästä. Palkkalaskelmien kokonaismäärä kääntyi tarkastelujaksolla hienoiseen laskuun (-0,15 %), mutta isommat yritykset näkyivät poikkeuksena myönteisellä henkilöstökehityksellä.

Alueellinen kehitys on myös eriytynyttä. Tarkastelujaksolla Lappi kasvoi voimakkaasti matkailun vetämänä ja osa teollisuudesta pärjää hyvin, kun taas esimerkiksi Kanta-Hämeessä, Pohjois-Karjalassa ja Etelä-Pohjanmaalla liikevaihto supistui ja yritysten taloudellinen toimeliaisuus vähentyi. Suurilla kaupunkiseuduilla kehitys oli vakaampaa, mutta myyntitapahtumien määrän lasku näkyi myös siellä.

Myös toimialojen välillä erot olivat merkittäviä. Rahoitusala ja teollisuus kasvoivat suhteellisesti vahvimmin, ja IT-ala oli harvinainen toimiala, jossa kasvu oli vahvaa sekä kokonais- että mediaanitasolla. Rakentaminen, kauppa ja kuljetus olivat vaikeassa tilanteessa kuluttajakysynnän heikkenemisen vuoksi. Toimialojen sisäinen hajonta korostaa sitä, että yritysten omat ratkaisut määrittelivät tuloksia markkinatilannettakin enemmän.

Tässä ympäristössä taloushallinnon rooli muuttuu strategisemmaksi. Kun kasvu on hidasta ja kassavirrat vaihtelevat, yrityksillä on tarve tunnistaa heikot signaalit ajoissa. Taloushallinto siirtyy menneen raportoinnista kohti ennakointia, skenaarioita ja päätöksenteon tukea. Automaatio kehittyy yksittäisistä säännöistä kokonaisia prosesseja ohjaaviin ratkaisuihin, ja tekoäly yleistyy poikkeamien tunnistamisessa ja ennustamisessa. Tämä edellyttää laadukasta data-arkkitehtuuria ja läpinäkyvää automaatiota.

Teknologisen murroksen rinnalla vuosi 2026 tuo mukanaan useita sääntelyuudistuksia: palkka-avoimuusdirektiivi, ViDA, NIS2, AML ja kestävyysraportointi vaativat yrityksiltä entistä tarkempaa, rakenteellista ja järjestelmäperustaista raportointia. Nämä muutokset vahvistavat tarvetta luotettavaan taloushallinnon infrastruktuuriin.

Vaikka toimintaympäristö on haastava, se tarjoaa myös mahdollisuuksia. Yritykset, jotka uskaltavat investoida, hyödyntää teknologiaa ja tehdä päätöksiä dataan perustuen, voivat rakentaa kilpailuetua silloinkin, kun yleinen markkina kasvaa hitaasti. Vuosi 2026 suosii toimijoita, jotka liikkuvat rohkeasti ja hyödyntävät muutoksen mukanaan tuomat mahdollisuudet.

7 Metodologia

Tämän raportin tavoitteena on tunnistaa viitteitä vuoden 2026 talouskehityksestä tarkastelemalla suomalaisten yritysten toteutunutta talousdataa. Analyysin lähtökohtana on Netvisor-asiakasyritysten kvantitatiivinen liikevaihto-, palkka- ja maksuliikennetieto vuosilta 2024–2025, joka muodostaa raportin ensisijaisen aineiston. Tätä numeerista tilannekuvaa on täydennetty asiantuntijahaastatteluilla, joiden tarkoituksena on tulkita havaittuja ilmiöitä sekä asettaa data laajempaan talous-, toimiala- ja taloushallintokontekstiin.

Netvisor-data

Aineiston sisältö ja rajaukset

Analyysi perustuu Netvisor-järjestelmään kirjattuun anonymisoituun taloushallinnon dataan, ja tarkastelu kattaa koko ajanjakson 2024–2025. Aineisto sisältää yritysten liikevaihdon, palkkalaskelmien kappalemäärät sekä myyntitapahtumien ja lähtevien maksujen eli ostotapahtumien määrät. Palkkalaskelmia tarkastellaan työllisyyden indikaattorina, ja maksuliikennettä yritysten toiminnan aktiivisuuden kuvaajana.

Joulukuun liikevaihtotiedot on rajattu molemmilta tarkasteluvuosilta pois, sillä monien yritysten joulukuun 2025 kirjanpito oli tarkasteluhetkellä (15.1.2026) vielä kesken. Yritysjoukko on rajattu yrityksiin, joilta löytyy tarkastelujaksolta vertailukelpoista anonymisoitua dataa. Lisäksi aineistosta on poistettu poikkeavat arvot sekä ylimmistä että alimmista persentileistä. Tällä rajauksella tarkastelujoukko käsitti lähes 20 000 yritystä.

Aineiston segmentointi ja mittarit

Dataa on analysoitu useiden ulottuvuuksien kautta: yrityksen kokoluokka, henkilöstömäärä, liikevaihtoluokka, toimiala sekä maakunta- ja aluejako. Näiden segmenttien avulla on pyritty tunnistamaan, miten kehitys eroaa yritysrakenteen, toimialojen ja alueiden välillä.

Raportin keskeiset mittarit ovat:

- Liikevaihdon kehitys
- Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon muutos (%)
- Yrityskohtaisten muutosten mediaani ("tyypillinen yritys")
- Työllisyyden kehitys
- Palkkalaskelmien kappalemäärän muutos
- Liiketoiminnan aktiivisuus
- Saapuvat viitesuoritukset eli myyntitapahtumat
- Lähtevät maksut eli ostotapahtumat

Asiantuntijahaastattelut

Kvantitatiivista aineistoa on täydennetty puolistrukturoiduilla asiantuntijahaastatteluilla, jotka toteutettiin joulukuussa 2025 ja tammikuussa 2026. Haastattelujen tarkoituksena on tuoda datalle tulkintaa, selittäviä tekijöitä ja näkemyksiä kehityssuunnista, joita numeerinen aineisto ei yksin pysty avaamaan. Haastattelut eivät muodosta tilastollista aineistoa, vaan ne toimivat numeerisen analyysin tukena ja kontekstina.

Haastatteluissa käsitellyt teemat on johdettu Netvisor-datassa havaituista ilmiöistä, kuten yrityskokojen, toimialojen ja alueiden välisistä eroista sekä muutoksista työllisyydessä ja liiketoiminnan aktiivisuudessa. Asiantuntijanäkemykset on koottu ja raportoitu teemoittain, ja niitä täydentävät valikoidut sitaattit, jotka havainnollistavat keskeisiä huomioita.

Haastatellut asiantuntijat:

- **Tiina Helenius**, pääekonomisti, Elo
- **Mauri Kotamäki**, pääekonomisti, Finnvera
- **Jari Seppä**, toimitusjohtaja, Taloushallintoliitto
- **Juhani Mönkkönen**, toimitusjohtaja, Visma Solutions
- **Janne Lyytikäinen**, liiketoiminta-alueen johtaja, Visma Solutions
- **Riku Tarkiainen**, tietoturva- ja tietosuojajohtaja, Visma Solutions
- **Sirpa Turunen**, tuotejohtaja (Netvisor Palkat), Visma Solutions
- **Sampsa Wulff**, kasvuohjelmajohtaja, Visma Solutions

Asiantuntijoiden näkemykset edustavat heidän organisaatioidensa ja rooliensa tuomaa asiantuntemusta, ja ne täydentävät Netvisor-datan tarjoamaa numeerista kuvaa.

